

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.

Kiadó :
Az Országos Erdészeti-Egyesület.

Szerkesztő :
Bedő Albert.

Megjelenik minden hónapban.

Huszonnyolczadik évfolyam. V. füzet. 1889. Május hó.

Előfizetési díj egy évre 8 frt. Az Országos Erdészeti Egyesület azon alapító tagjai, kik legalább 150 frt alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 8 frt évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Oly alapító tagok, kik 150 frtnál kevesebbet alapítottak 3 frt kedvezményi árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca, 10. sz. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltetnek.

Az évi csemeteszükséglet kiszámítása és a csemetekert nagyságának megállapítása.*)

Irtá: Tomcsányi Gusztáv, magyar királyi erdőmérnök.

1. Az erdősítéshez évenként szükséges csemetemennyiség kiszámítása.

Csometéről mindég annyi évvel előre kell gondoskodnunk, a hány éves csometére szükségünk van. A jó erdőgazdának már előre számba kell vennie azokat a területeket, a melyek a legközelebbi években beerdősítés alá fognak kerülni, még pedig úgy a rendes vágásokat, mint a netán beerdősítésre szánt kopárokat, felhagyott szántókat, legelőket, réteket s meg is kell vizsgálnia mindezeket, a föld minőségére, fekvésre s egyéb termőhelyi viszonyokra nézve, hogy meghatározhassa,

*) Mutatvány a szerzőnek a „Csometenevelésről“ irt, az Országos Erdészeti Egyesület által dicsérettel kitüntetett és sajtó alatt lévő pályamunkájából. E munka az Országos Erdészeti Egyesület kiadásában fog megjelenni.

melyik helyre mily fanemet lesz legczélszerűbb telepíteni és milyen idős csemetékkal, mily sűrű ültetéssel fog aránylag a legkevesebb költséggel, a legrövidebb idő alatt, de a mellett biztosan czélt érni. És ha ezeket a körülményeket mind jól megfontolta, tudni fogja, hogy évenként mennyi és milyen csemete neveléséről kell gondoskodnia.

A ki ezt nem teszi, sokszor lesz kénytelen tapasztalni vagy azt, hogy nincsen elegendő csemetéje, vagy hogy azok nem olyanak, mint a milyenekre épen szüksége lenne, kénytelen lesz ennél fogva az erdősítést az erdő talajának káros hevertetésével néhány évre elhalasztani, vagy oly csemetéket kiültetni, a melyek fanemre, korra, minőségre nézve a termőhely igényei, vagy az erdő jövedelmezősége szempontjából meg nem felelnek. A legjobb esetben pedig sokkal több csemetéje lesz, mint a mennyire szüksége volna, ezzel tehát csak hasztalanul növelte az erdőművelés költségeit.

Az egy évi csemeteszükségletet az egy év alatt beerdősítendő területek nagyságából és az ültetés sűrűségéből számítjuk ki.

Az ültetés sűrűsége. Az ültetés sűrűségének meghatározása nagyon lényeges kérdés, nemcsak azért, mert ettől függ az, hogy mennyi csemetéről kell gondoskodnunk, hanem az erdősítéssel járó egyéb költségek és az erdősítés sikeressége szempontjából is. Mert ha sűrűbben ültetünk, mint a hogy azt a körülmények parancsolják, az erdősítés költségeit hasztalanul növeljük, ha ellenben ritkábban mint a hogy kellene, ennek meg az erdő valja kárát.

Jó erőteljes talajon ritkábban ültethetünk, ellenben a száraz, köves, vizmosásoknak, a napnak és szélnek erősen kitett talajon, valamint futóhomokon sűrűbben kell ültetni, hogy a földet a fiatal erdő minél előbb beárnyékolja és megvédje a nap heve, a szelek és záporok ellen.

A talaj minőségén kívül azonban figyelembe veendő itt még az is, hogy vajjon a fiatalost, ha az a sűrű ültetés folytán korán fog záródni, képesek leszünk-e idejében megritkitani, hogy ez által az egyes fácskák növekvését elősegítsük s egyzersmind megóvjuk fiatal erdőnket, a tulságos sűrű s ezért hosszúra nyúlt vézna, hajlékony törzsű surjánosokban oly gyakran előforduló hó- és zuzmaratöréstől.

A nagyon korai ritkitásnál az ahoz szükséges munkaerő vagy költség jön számításba. Ha a ritkitásnál kikerülő vékony, félig vagy egészen elszáradt fácskák ára a munka költségeit ha nem is egészen, de legalább nagyrészt megtéríti, a sűrűbb ültetésre szánhatjuk magunkat még a jobb talajjal bíró területek beerdősítésénél is, mert a jó talajnak is csak hasznára válik, ha minélelőbb záródik felette az erdő. Ha ellenben arra nincs kilátás, hogy korán foghassunk a ritkitáshoz, csak az oly silányabb, vagy a nap hevének, vizmosásnak, szélnek kitett talajon ültessünk sűrűn, melyek a mielőbbi beárnyékolásra rászorulnak.

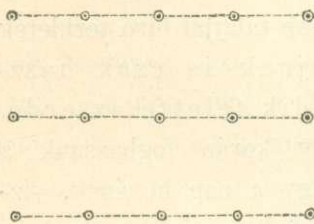
Az ültetés sűrűségének meghatározásánál számításba kell venni továbbá azt is, hogy mily fanemmel és mily idős csemetékkel fogunk erdősíteni. Az oly fanemetek, a melyek az első években gyorsan nőnek ritkábban, a lassabban növeket ellenben sűrűbben kell ültetni, és pedig annál sűrűbben, mennél fiatalabb és gyengébb csemetéket használunk az erdősítésre, mert az ezekből származó erdő, annál később fogja a talajt beárnyékolni.

Főbb fanemeink közül leggyorsabban nő fiatal korában az ákác, utána következnek az éger, kőris, juhar, szil, tölgy; a fenyőfélék közül leggyorsabban a vörösfenyő, utána az erdeifenyő, feketefenyő és lúczfenyő, s leglassabban a havasifenyő és a jegenyefenyő.

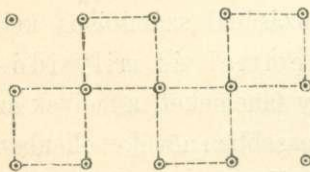
Szabályos ültetés. Habár az erdőben az egészen szabályos ültetést, — a mikor t. i. a csemeték egymástól bizonyos

szabályos távolságban ültetettnek ki, — a tuskók, kövek, bokrok nem is engedik meg, legfeljebb az erdei tisztásokat, felhagyott legelőket, réteket stb. ültethetjük be ily szabályosan, a csemetemennyiség kiszámításánál mégis bizonyos szabályos ültetési módból kell kiindulnunk, mert e nélkül nem tudunk számítani.

A szabályos ültetési módok közül a gyakorlatban leginkább a soros- és négyes hálóban való ültetés talál alkalmazást, már csak azért is, mert mindkettőnél könnyebb a munka és könnyebb a számítás, mint a többi szabályos ültetési módnál.

1-ső ábra.

2-ik ábra.

Minden olyan szabályos ültetést, a melynél a csemeték egyenlő távolságban futó sorokban és a sorokban ismét egyenlő, habár a sorközöktől eltérő távolságban vannak kiültetve, soros ültetésnek nevezhetnénk, az erdészet azonban soros ültetés alatt csak azt az ültetési módot érti, a mely mellett a sorok köze, vagyis a sortávolság nagyobb vagy kisebb, mint a sorokban a csemetéknek egymástól való távolsága, azaz a csemetetávolság. (L. 1. ábrát.)

Az oly soros ültetést, a melynél a sortávolság és a csemetetávolság egyenlő, négyzet hálóban (kötelékbén) való ültetésnek nevezzük azért, mert 4 szomszédos csemete mindenkor egy egyenlő oldalokkal bíró négyszöget (négyzetet) képez. (L. a 2. ábrát.)

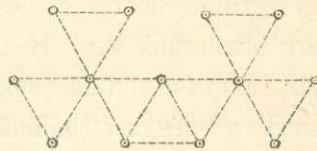
Ezekon kívül még más két szabályos ültetési módot ismerünk: a hármás (háromszögű) kötelékbén és az ötös kötelékbén való ültetési módot.

A hármas kötelékben a csemetek közül az egymáshoz legközelebb eső három csemete egy oly háromszöget képez, a melynek minden oldala egyenlő. (Lásd a 3-ik ábrát.)

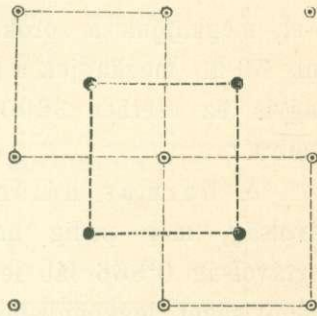
Az ötös kötelék az által származik, ha a négyzet köteléknél a 4—4 csemete által képezett négyszög közepébe egy ötödik csemetét ültetünk, (lásd a 4. ábrát), ez ötödik csemeték azonban egymás között egy külön négyzet hálót képeznek, az ötös kötelék ennél fogva nem egyéb, mint két váltogató soru négyzet kötelék.

A holdanként szükséges csemetemennyiség kiszámítása. A csemetemennyiség kiszámításánál legcélszerűbb abból indulni ki, hogy egy kath. holdra (1600 □ öl) hány csemete kell bizonyos ültetési sűrűség mellett valamely szabályos ültetési módnál? Még pedig alapul oly egy holdnyi területet véve, a melynek mind a négy oldala egyenlő, tehát 40 öl, vagyis 240 láb.*)

A soros ültetésnél tudnunk kell azt, hogy a 40 öl, vagyis 240 láb hosszúságon hány sort húzhatunk; ezt úgy számítjuk ki, ha 240-t elosztjuk a választott és lábokban kifejezett sortávolsággal. Ha tehát például a sortávolság 8 láb, egy ily holdon ($240 : 8 =$) 30 sort vonhatunk, még pedig : a terület szélétől 4 lábnyira az elsőt, 12 lábnyira a másodikat stb. és 236 lábnyira az utolsót. Ezután azt kell kiszámítani, hogy a 240 láb hosszú sor mindenikében hány csemete fér el; ezt

3-ik ábra.

4-ik ábra.

*) A régi mértéket vesszük itt a számítás alapjául azért, mert hazánkban a földterületek még mindig holdakban és négyzet ölekből vannak kifejezve, úgy a telekkönyvekben, mint a katasteri munkálatokban és térképeken.

szintén úgy számítjuk ki, mint a sorok számát; 3 lábnyi csemetetávolság mellett például $(240 : 3 =)$ 80 drb csemete kell egy sorba, és pedig a széltől $1\frac{1}{2}$ lábnyira az első, $4\frac{1}{2}$ lábnyira a második stb. Az egész holdra tehát 30 sort 80 csemetével számítva, $(30 \times 80 =)$ 2400 drb csemetére lesz szükségünk.

A négyzet hálóban való ültetésnél a számítás még egyszerűbb, mert itt csak azt kell kiszámítani, hogy hány sort huzhatunk egy ily egyenlő oldalakkal bíró holdra, s akkor már azt is tudjuk, hogy egy sorban hány csemete fér el, mivel a négyzet hálónál, a mint már láttuk, a sortávolság egyenlő a csemetetávolsággal.

Ha pl. a csemetetávolság 4 láb, akkor 240-t elosztjuk 4-el, megkapjuk a sorok számát $(240 : 4 =)$ 60, és ezt szorozzuk 60-al, megkapjuk a csemete mennyiségét $(60 \times 60 = 3600)$, vagyis ez esetben 3600 csemetére lesz szükségünk egy kath. holdra. *)

A hármás hálónál a sorköz kisebb mint a csemetetávolság, még pedig ha a csemetetávolság 1 láb, akkor a sortávolság 0.866 láb lesz. Az egy holdra szükséges csemetemennyiséget legkönnyebben akként számíthatjuk ki, ha a sortávolságnak megfelelő négyes háló szerint kiszámított csemetemennyiséget 1.155-el szorozzuk, vagyis ha a négyzethálónak megfelelő csemetemennyiséget mintegy $\frac{1}{6}$ -od részszel megtoldjuk.

A soros hármás és négyzet hálóban való ültetésnél az egy holdra szükséges csemetemennyiséget a következő két táblázatból vehetjük ki minden számítás nélkül. Az első táblázatban a sor- és csemetetávolságok lábokban, a másodikban pedig *m*-ekben vannak felvéve.

*) A soros és négyzethálónál szükséges csemetemennyiséget bármily nagyságu területnél úgy is kiszámíthatjuk, ha a területet négyzetlábokban kifejezve (1 kath. hold = 57.600 négyzet láb) elosztjuk a sor- és csemetetávolság szorzatával; tehát négyzet hálónál 4 láb csemetetávolság mellett $(4 \times 4 =)$ 16-al.

I. Egy katastrális holdra szükséges csemetemennyiség.

ha a csemetetávolság	hármas	négyes	soros ültetésnél, ha a sortávolság								ha a csemetetávolság
			3	4	5	6	9	12	15	18	
láb	hálóban való ültetésnél		l		á		b		láb		
1	66528	57600	19200	14400	11520	9600	6398	4800	3840	3200	1
1 ^{1/2}	29568	25600	12800	9600	7680	6400	4266	3200	2560	2133	1 ^{1/2}
2	16632	14400	9600	7200	5760	4800	3200	2400	1920	1600	2
2 ^{1/2}	10644	9216	7680	5460	4608	3840	2560	1920	1536	1280	2 ^{1/2}
3	7392	6400	6400	4800	3840	3200	2133	1600	1280	1066	3
3 ^{1/2}	5431	4702	5488	4116	3293	2744	1828	1371	1097	914	3 ^{1/2}
4	4158	3600	4800	3600	2880	2400	1600	1200	960	800	4
4 ^{1/2}	3285	2844	4264	3198	2558	2133	1422	1067	853	711	4 ^{1/2}
5	2661	2304	3840	2880	2304	1920	1280	960	768	640	5
6	1848	1600	3200	2400	1920	1600	1066	800	640	533	6
7	1358	1176	2744	2058	1645	1372	914	685	548	457	7
8	1040	900	2400	1800	1440	1200	800	600	480	400	8
9	821	711	2133	1600	1280	1066	711	533	427	355	9
10	665	576	1920	1440	1152	960	640	480	384	320	10
11	550	476	1745	1309	1047	872	581	436	349	291	11
12	462	400	1600	1200	960	800	533	400	320	267	12
13	394	341	1477	1108	886	738	492	369	295	246	13
14	340	294	1371	1028	823	686	457	343	274	228	14
15	296	256	1280	960	768	640	426	320	256	213	15

II. Egy katastrális holdra szükséges csemetemennyiség.*)

ha a csemetetávolság	hármas	négyes	soros ültetésnél, ha a sortávolság							ha a csemetetávolság	
			1·5	2	2·5	3	3·5	4	4·5		5
m-ekben	hálóban való ültetésnél		m é t e r							m-ekben	
0·50	26587	23019	7678	5755	4604	3836	0·50
0·75	11817	10231	5115	3836	3074	2558	2196	1918	.	.	0·75
1·00	6647	5755	3836	2877	2302	1918	1644	1439	1279	1151	1·00
1·25	4254	3683	3069	2302	1841	1535	1315	1151	1023	921	1·25
1·50	2954	2558	2558	1918	1535	1279	1096	959	853	767	1·50
1·75	2170	1879	2192	1644	1315	1096	940	822	731	658	1·75
2·00	1662	1439	1918	1439	1151	959	822	719	639	575	2·00
2·25	1313	1137	1705	1279	1023	853	731	639	568	512	2·25
2·50	1064	921	1535	1151	921	767	658	575	512	460	2·50
2·75	879	761	1395	1046	837	698	598	523	465	419	2·75
3·00	738	639	1279	959	767	639	548	480	426	384	3·00
3·25	629	545	1180	885	708	590	506	443	393	354	3·25
3·50	543	470	1096	822	658	548	470	411	365	329	3·50
3·75	472	409	1023	767	614	512	438	384	341	307	4·75
4·00	416	360	959	719	575	480	411	360	320	288	4·00
4·50	328	284	853	639	512	426	365	320	284	256	4·50
5·00	266	230	767	575	460	384	329	288	256	230	5·00
5·50	219	190	698	523	419	349	299	262	233	209	5·50
6·00	185	160	639	480	384	320	274	240	213	192	6·00

*) Ez a táblázat az „Erdészeti Zsebnaptár“-ból vétetett át.

A négyes és hármás hálónál, ha az előbb felsorolt körülmények igen sűrű ültetésre kényszerítenek, minden $2-2\frac{1}{2}$ lábnyira (60—80 cm), középsterü sűrű ültetésnél $3\frac{1}{2}-4$ lábnyira (100—120 cm), kevésbé sűrű ültetésnél $4\frac{1}{2}-5\frac{1}{2}$ lábnyira (150—180 cm), és ritka ültetésnél 6—8 lábnyira (200—250 cm) kell egy-egy csemetét számítani. A soros ültetésnél a sorok első esetben $3-3\frac{1}{2}$ lábnyira (1—1.5 m), második esetben 6—9 láb (2—3 m), harmadik esetben 11—13 lábnyira (3.5—4 m) és a negyedik esetben 14—16 lábnyira (4.5—5 m); a csemeték pedig azokban $1\frac{1}{2}-2$ lábnyi (50—60 cm), $2-2\frac{1}{2}$ lábnyi (60—80 cm), $3-3\frac{1}{2}$ lábnyi (100—110 cm), $3\frac{1}{2}-4$ lábnyi (120—130 cm) távolságban állhatnak egymástól. Ennél ritkábban csak akkor ültessünk, ha a csemetesorok közeit hosszabb ideig akarjuk kapásnövények termesztésére, vagy fűkaszálásra, legeltetésre használni; ez azonban csak az erdő rovására történhetik, mert a későn záródó erdő fái csak későre tisztulnak meg az alsó galyaktól s e miatt kevésbé értékes fát fognak adni, azonfelül a mezőgazdasági használat folytán a talaj is sokat veszít termőerejéből.

Ha tudjuk, hogy egy holdra hány darab csemetére van szükségünk, akkor ezt a számot megszorozván az évenként beerdősítendő holdak számával, megkapjuk az egy évi csemete-szükségletet. Így például, ha minden évben 4.5 holdnyi vágásterületet kell beültetni 3 lábás négyzet hálóban, minthogy 1 holdra az I. táblázat szerint (5-ik sor) 6400 darab csemete kell, összesen ($6400 \times 4.5 =$) 28.000 darab csemete lesz az évi szükségletünk.

E számhoz azonban hozzá kell adni még, a megelőző években beerdősített területeken kiveszett csemeték pótlására szükséges mennyiséget, valamint azt a veszteséget is, a mely csemetéinket rovarok és más állatok károsítása, aszály, fagy

stb. által még a csemetekertben érheti. A régibb erdősítésekben annál több csemete pótlásáról kell gondoskodnunk, mennél kedvezőtlenebbek a talajviszonyok, kedvezőtlenebb volt az erdősítés után az időjárás, továbbá mennél rosszabbak voltak csemetéink és főleg mennél gondatlanabb volt maga az ültetési munka. Rendes körülmények között az ily utánpótlásokra elegendő lesz 100 elültetett csemetére 10—15 darabot, vagyis 10—15⁰/₀-ot számítani. A csemetekertben a helyi viszonyok szerint ismét több vagy kevesebb csemete mehet tönkre, rendes körülmények között ily veszteségre is elegendő lesz 10—15⁰/₀-ot számítani; a fennebbi példa szerint kiszámított 28.800 darab csemetéhez tehát 20—30⁰/₀-ot, vagy átlagosan 25⁰/₀-ot kell hozzászámítani, tehát egy negyeddél több, vagyis összesen 36.000 darab csemete neveléséről kell gondoskodnunk.

2. A csemetekert nagyságának megállapítása.

Ha ismerjük évi csemeteszükségletünket, meg kell határoznunk, hogy mekkorára készítsük a csemetekertet, hogy abból minden esztendőben a szükséges csemetemennyiség kikerüljön?

Fanem és a csemeték kora. Mindenekelőtt tisztába kell jönnünk először azzal, hogy milyen fanemmel akarunk erdősíteni s másodszor, hogy hány éves korban fogjuk a csemetéket kiültetni, mert fanem és kor szerint bizonyos számú csemetének más és más kiterjedésű területre van szüksége a csemetekertben.

A fiatal korban gyorsan növvő fanemek csemetéinek több helyre, mint a lassan növvő fanemek csemetéinek, az idősebbeknek többre mint a fiatalabbaknak.

Idősebb csemeték nevelésénél nemcsak azért lesz nagyobb csemetekertre szükségünk, mert több helyet foglalnak el mint

a fiatalabbak, hanem mert azok felnevelése több évig tart. Ha tehát csemetekertünknek minden évben egy bizonyos mennyiségű 3 éves csemetét kell szolgáltatnia, abban a felhasználás alkalmával nemcsak 3 éves, hanem ugyanannyi 2 és 1 éves csemeténknek is kell lenni; csemetekertünket tehát abban az esetben is, ha a 2—3 évesek részére nem lenne nagyobb helyre szükségünk, három akkorára kellene készítenünk, mintha a csemetéket egy éves korukban használjuk fel. De mivel a 2 és 3 éves csemetéknek több helyre van szükségük ahhoz, hogy jól kifejlődjenek, a csemetekertet még ezzel is nagyobbra kell készítenünk.

Ha idősebb csemetéket iskolázás útján, vagyis a fiatal 1—2 éveseknek ugyancsak a csemetekertben való átültetésével neveljük (iskolázzuk), ilyenkor a vetés részére külön és az iskolázás részére szintén külön kell kiszámítanunk a szükséges területet.

Látjuk mindezekből, hogy a csemetekert nagyságát az erdősítésekhez évenként szükséges csemetemennyiségeknek, valamint a fánemnek és a csemeték korának megfelelően kell kiszabni, még pedig arra való tekintettel, hogy vajjon azokat iskolázással, avagy a nélkül fogjuk nevelni.

A csemeték részére szükséges terület. Csemetekertben a csemetéket rendszeren sorokban neveljük, a csemetekert nagyságának a megállapításánál tehát tudnunk kell azt, hogy a különböző fánemek természetének és növekvésének, valamint a csemeték korának megfelelően mily távolságban álljanak a sorok egymástól, és hogy egy bizonyos hosszúságu sorban hány darab, céljainknak megfelelő csemetét nevelhetünk fel addig a korig, a mikor azokat kiültetni vagy átiskolázni fogjuk és végül, hogy isko-

lázásnál ismét mily sűrűen álljanak a sorok s azokban a csemeték?

Az ezekre vonatkozó átlagos adatokat az egyes fanemeknél külön-külön fogjuk felsorolni, e helyen csak a csemetekert nagyságának ezen adatok szerint való kiszámítási módját fogjuk leírni.

A vetéssorok távolságából és az $1\ m$ hosszúságu sorban felnevelhető csemetemennyiségből az egyes fajta, vagyis a fanem és kor szerint egyenlő minőségű csemeték felneveléséhez megkívántató területet úgy határozhatjuk meg, hogy az évenként szükséges csemetemennyiséget elosztjuk az $1\ m$ hosszú sorban felnevelhető csemete számmal és az eredményt szorozzuk először a sorok egymástól való távolságával s azután a csemeték korával.

Ha például 40.000 darab egy éves és ugyanannyi 2 éves csemetére van évenként szükségünk és az 1 évesekből 20 cm sortávolság mellett $1\ m$ hosszúságu soron 250, a 2 évesekből pedig 25 cm sortávolság mellett 200 csemete nevelhető fel, akkor az 1 éveseknél a 40.000-et elosztva a 250-el, megtudjuk azt, hogy ezek felneveléséhez $(40.000 : 250 =)$ 160 m hosszú vetéssorra lesz szükségünk, és ha a 160-at szorozzuk a 20 cm sortávolsággal, a területet kapjuk meg négyzetméterekben: $(160 \times 0.20 =)$ 32, vagyis a 40.000 darab 1 éves csemetéhez 32 m^2 területre lesz szükségünk. A 2 éveseknél hasonló számítás mellett $(40.000 : 200 =)$ 200 hosszú sorra és $(200 \times 0.25 =)$ 50 m^2 területre, ezt azonban még az évek számával, (2-vel) szorozva, $(50 \times 2 =)$ 100 m^2 -re; az 1 és 2 évesek felneveléséhez tehát összesen $(32 + 100 =)$ 132 m^2 -re lesz szükségünk az utak és gyomláló ösvények nélkül.

Az utak által elfoglalt terület a csemetekert alakja és beosztása szerint különböző, az egyes csemeteágak között

készítendő és rendszeren 30 cm széles utacsókák, vagyis az ugynevezett gyomláló ösvényekhez szükséges területet azonban ettől eltekintve, könnyen kiszámíthatjuk, mert minden ágyhoz, (az egyik szélső kivételével) egy-egy gyomláló ösvény tartozik, a melyek a keskenyebb ágyaknál aránylag nagyobb, a szélesebbeknél pedig kisebb részét foglalják el a csemetekertnek; legczélszerűbb lesz tehát századrészekben (százalék) azt az arányt megállapítani, a mely az ágyak és gyomláló ösvények szélessége között fennáll, még pedig úgy, hogy a gyomláló ösvény szélességét elosztjuk az ágy szélességével; ha azután ezzel az arányszámmal a kiszámított csemeteágy területét szorozzuk, megkapjuk azt a területet, a melylyel a csemetekertet a gyomláló ösvények miatt nagyobbra kell készíteni, még pedig :

0·90 m ágy szélességénél $(0·3 : 0·90 =)$ 0·33,

1·00 " " " $(0·3 : 1 =)$ 0·30,

1·10 " " " $(0·3 : 1·1 =)$ 0·27,

1·20 " " " $(0·3 : 1·2 =)$ 0·25, vagyis 90

cm széles ágyaknál az előbb felhozott példa szerint a $132 m^2$ csemeteágy területhez gyomláló ösvényeknek $(132 \times 0·33 =)$ $43·5 m^2$, 1 m széles ágyaknál $(132 \times 0·3 =)$ $39·6 m^2$, 1·1 m széles ágyaknál $(132 \times 0·27 =)$ $35·6 m^2$ és 1·2 m széles ágyaknál $(132 \times 0·25 =)$ $33 m^2$ -t hozzá kell adni, és így azután a csemetekert :

90 cm széles ágyak mellett $(132 + 43·5 =)$ $175·5 m^2$, kerek számban $176 m^2$,

1 m " " " $(132 + 39·6 =)$ $171·6$ " " 172 "

1·1 " " " " $(132 + 35·6 =)$ $167·6$ " " 168 "

1·2 " " " " $(132 + 33 =)$ 165 " " 165 "

kiterjedésű lesz a gyomláló ösvényekkel együtt, de utak nélkül.

Lássuk már most, hogyan számíthatjuk ki legegyszerűbb módon az utak által elfoglalandó területet, illetőleg

a csemetekert kiterjedését utakkal együtt. Erre nézve a csemetekert alakját és megközelítő nagyságát kell meghatározunk, még pedig először tekintet nélkül az utakra.

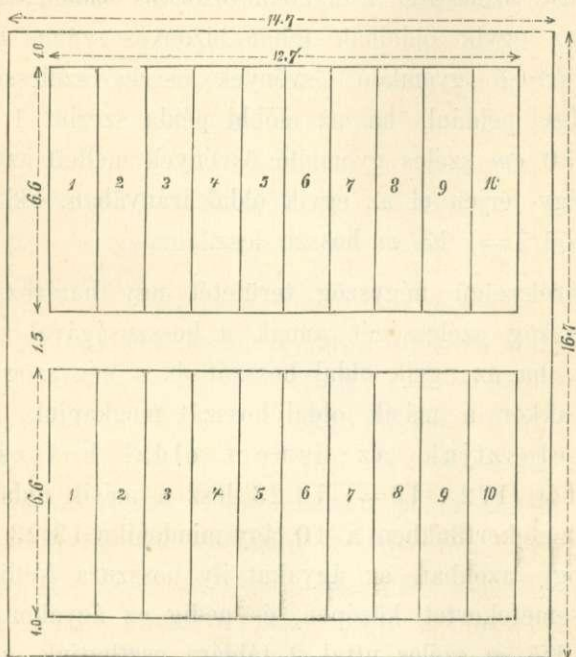
A csemetekert alakját a rendelkezésünkre álló területhez képest négyszögben, és pedig ha csak lehet derékszögű négyszögben*) és akként kell megválasztanunk, hogy annak hosszúsági vagy szélességi irányában bizonyos számú ágyat vonhassunk, az egyik oldalnak tehát bizonyos számú ágy és az azokhoz tartozó gyomláló ösvények összes szélességét kell kitennie. Így például, ha az előbbi példa szerint $1\ m$ széles ágyak és $30\ cm$ széles gyomláló ösvények mellett azt akarjuk, hogy 10 ágy férjen el az egyik oldal irányában, akkor ez az oldal ($10 \times 1.3 =$) $13\ m$ hosszú lesz.

A derékszögű négyszög területét úgy határozzuk meg, ha a négyszög szélességét annak a hosszúságával szorozzuk, és viszont, ha az egyik oldal hosszát és a négyszög területét ismerjük, akkor a másik oldal hosszát megkapjuk, ha a területet elosztjuk az ismert oldal hosszával. Ez esetben tehát ($172 : 13 =$) 13.23 lesz a másik oldal hossza; vagyis csemetekertünkben a 10 ágy mindenike $13.23\ m$ hosszú lesz. Nehogy azonban az ágyakat ily hosszúra kelljen készíteni, a csemetekertet középen, és pedig az ágyakon keresztben, egy $1.5\ m$ széles uttal 2 táblára oszthatjuk, a mi által a két táblában 20 darab ($13.23 : 2 =$) $6.61\ m$, vagy kikerítve, $6.6\ m$ hosszú ágyat kapunk.

Ha már most ezenfelül a kerítés körül $1\ m$ széles szegély utat hagyunk, csemetekertünk alakja és kiterjedése az 5-ik ábra szerint a következő lesz. A két tábla mindenkében $1\ m$ széles és $6.6\ m$ hosszú ágyunk lesz az azok között lévő

*) Derékszögnek azt nevezzük, ha a szög szárjai (vagyis a négyszögnek egymással érintkező oldalai) egymásra függőlegesen (merőlegesen) állanak.

(nem 10, hanem csak 9) 30cm széles gyomláló ösvényekkel; az egyes táblák tehát $(10 \times 1 = 10$ és $9 \times 0.3 = 2.7$) összesen 12.7 m hosszúnak és 6.6 m széleseknek lesznek. Az 1 m széles szegély ut a csemetekert mindkét oldalának hosszát 2—2 m-el, a két táblát elválasztó 1.5 m széles ut pedig ezenfelül az egyik oldal hosszát 1.5 m-rel fogja növelni, a csemetekert tehát

5-ik ábra.

ily beosztás mellett utakkal együtt $(1 + 12.7 + 1 =)$ 14.7 m széles és $(1 + 6.6 + 1.5 + 6.6 + 1 =)$ 16.7 m hosszú lesz; vagyis $(16.7 \times 14.7 =)$ 247 m^2 kiterjedéssel fog birni az utakkal és gyomláló ösvényekkel együtt, a mely területből az ágyak 132 m^2 -t, az utak és gyomláló ösvények pedig $(247 - 132 =)$ 115 m^2 -t, tehát csemetekertnek közel felét foglalják el.

Ha ebben a csemetekertben keresztbe is egy $1.5\ m$ széles utat vonunk, vagyis ha 4 táblára osztanók azt be, akkor mindenik táblának hossza $6.6\ m$ és szélessége (5 ágy és 4 gyomláló ösvény \Rightarrow) $6.2\ m$ lenne s az egész csemetekert hossza ($1 + 6.6 + 1.5 + 6.6 + 1 =$) 16.7 , szélessége pedig ($1 + 6.2 + 1.5 + 6.2 + 1 =$) $15.9\ m$ lenne és a terület ($16.7 \times 15.9 =$) $265.53\ m^2$ -t tenne ki, a mely esetben a gyomláló ösvények és utak már több mint felét foglalnák el a csemetekertnek.

E példából láthatjuk, hogy az utak és gyomláló ösvények által elfoglalt terület a csemetekert alakja és beosztása szerint különböző s hogy az mintegy harmadát, sőt felét teszi ki az egész területnek.

Megjegyezzük itt még, hogy ha a csemetekertet lejtős helyen, lépcsőzetesen kell készíteni, ez esetben a lejtnek megfelelő lépcsőzetek által elfoglalt területet is számításba kell venni.

Az Országos Erdészeti Egyesület felirata gróf Szapáry Gyula földmivelési miniszterhez.

Nagyméltóságú Minister ur! A vezetésem alatt álló Országos Erdészeti Egyesület igazgató választmánya folyó évi április 27-én tartott ülésében volt szerencsés először tudomást venni Nagyméltóságod azon megtisztelő leiratáról, melyben értesíteni kegyeskedett az egyesületet, hogy a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium vezetését átvenni méltóztatott.

Miként a gazdasági érdeklődő közönség összes irányadó tényezői, úgy az Országos Erdészeti Egyesület is örömmel üdvözölte Nagyméltóságod ezen hazafias elhatározását, mert meg van győződve, hogy hazánk földmivelési érdekei alig tétethettek volna le hivatottabb kezekbe, mint akkor,

midőn azok gondozása Nagyméltóságodra bízott, ki a közügy érdekében kifejtett eddigi munkássága alatt úgy is mint a kormány tagja, s úgy is mint magán ember, a társadalmi és magán élet terén, mindig odaadással és előszeretettel foglalkozott a közgazdaság azon ágaival, melyek ezentul gondozására lesznek bizva, s ki ép ezért nem csak fényes államférfiui tehetségeit és mindenki által elismert munkaszeretetét fogja új hivatásának szentelhetni, hanem azon gazdag tapasztalatokat is teljesen érvényre juttathatja, melyekkel a földmivelés és erdészet terén, ezek helyzetének és szükségleteinek tökéletes ismerése folytán, oly bőven bir.

Ezért, midőn az említett választmányi ülés határozatából tiszteletteljesen van szerencsém Nagyméltóságodat ezen új és fontos állásában üdvözölni, egyszersmind örömmel jelenthetem ki, hogy az Országos Erdészeti Egyesület teljes odaadással igyekezni fog szerény hatáskörében megtenni mindent arra nézve, hogy Nagyméltóságodnak az erdőgazdaság előbbvitelét célzó intézkedései minél teljesebb sikerre vezessenek.

Mindenesetre legyen meggyőződve Nagyméltóságod, hogy az Országos Erdészeti Egyesület törekvése mindig a közérdek előmozdítására fog irányulni, s míg egyfelől saját hatáskörében ezentul is oda fog hatni, hogy az érdekelt közönség felvilágosítása, a fontosabb erdőgazdasági kérdések megvitatása és különösen a népies és tudományos szakirodalom erőteljes fejlesztése által az egészséges nézetek és okszerű erdőgazdasági ismeretek minél szélesebb körben elterjedjenek és meggyökeresedjenek, addig másfelől teljes odaadással fog közreműködni abban is, hogy egyrészt a kormány üdvös kezdeményezései számára a talaj kelőleg előkészítették, s másrészt az életbeléptetett intézkedések sikere társadalmi uton is, minél teljesebben biztosítsák.

Az Országos Erdészeti Egyesület eddig is megtette ezen irányban kötelességét, ezentul pedig annál nagyobb buzgalom-

mal fog megfelelni ebbeli hivatásának, mert bár örömmel kell elismernie, hogy az utolsó tíz év alatt az erdőgazdaság egészséges fejlődésének mondhatni minden irányban megvettették az alapját, mindamellet az is jól tudja, hogy a legtöbb életbe-
léptetett intézményeknek még sok időre és sok ápolásra van szükségük, míg az életben is szilárdan meggyökeresedve, cél-
jukat tökéletesen elérhetik.

Az ugyszólva napról-napra folytonosan figyelmeztetett és felvilágosított közönség ma már mindenesetre egészen máskép gondolkodik az erdőkről és erdőgazdaságról, mint ezelőtt csak 10—15 esztendővel is, de azt állítani, hogy e tekintetben most már semmi kívánni való sem volna hátra, annál kevésbé lehet, mert az erdőgazdaság természetéből folyik, hogy ennek érdekei gyakran jutnak ellentétbe a birtokosok pillanatnyi érdekeivel.

A hazai viszonyokat önállóan, kizárólagos érdekeink szempontjából ismertető magyar szakirodalom s ezzel kapcsolatban az ismeretterjesztés és a magasabb és alsóbb színvonalu szak-
képzés ügye is kétségenkívül egészen más ma, mint volt rövid idővel ezelőtt, de a továbbfejlesztésre s erőteljes támogatásra az erdészeti műveltség terjesztésének ezen tényezői is még mindig rá vannak utalva. Mindenesetre megfontolandó már most az a kérdés, vajjon például a selmeczi erdőakadémia megfelelő berendezése és tanárainak elismerést érdemlő képessége és buzgalma daczára is, megfelelhet-e teljesen feladatának akkor, midőn hallgatóinak száma majdnem minden évfolyamban, tehát még azokban is, hol a tanítás súlypontja a gyakorlati demonstrációkra esik, meghaladja a százat.

Ép ily jogosult kérdés továbbá az is, hogy a Király-
halmán, Vadászerdőn és Liptó-Ujváron utóbbi időben létesített három erdőőri szakiskola képes lesz-e elég kiképzett erdőőrt

nevelni azon sok erdőbirtok számára, melyekben az erdőtörvény rendelkezései szerint, rövid idő múlva csak szakképzett műszaki segédszemélyzet lesz alkalmazható?

Ezek az iskolák, miután nem külföldi minta után, hanem a hazai viszonyok és szükségletek szemmel tartásával rendezettek be, bizonyára kitűnő szolgálatot tesznek a magyar erdőgazdaságnak, de épen gyakorlati berendezésük folytán egy bizonyos korlátolt számon túl nem vehetnek fel növendékeket. Felette kívánatos volna tehát, ha számuk abban az arányban, a mint az országos pénzügyi viszonyok megengedik, fokozatosan szaporíttatnék.

Ép így áll a dolog sok más kezdeményezésével is az utóbbi éveknek, melyek együttvéve kétségkívül az egészséges fejlődés útjára vezették hazánkban is az erdőgazdaságot, de a melyek sikerre még is csak akkor vezethetnek, ha továbbra is gondoskodása tárgyát képezik, úgy a magyar kormánynak, mint a közreműködésre hivatott testületeknek és hatóságoknak.

Igy például az az örvendetes előhaladás, mely az ország minden részében előforduló kopár és pusztta területek befásítása és újból termékennyé tétele körül, valamint általában véve a kisebb elhanyagolt erdőbirtokok beerdősítése terén újabb időben észlelhető, általánossá csak úgy válhatik az egész országban, ha a kormány azon hathatós segílyt, melyet az állami csemetekertek létesítése és az ezekben termelt csemeték ingyen kiosztása által az illető birtokosoknak nyújtott, ezentul sem vonja meg tőlük, hanem a mennyire csak lehetséges, még fokozottabb mértékben adja meg azt nekik.

Hasonlóképen csak akkor lesz teljesen befejezve a kormány azon felette fontos és üdvös kezdeményezése is, melylyel a községi és volt urbéres közbirtokossági erdők szakszerű keze-

lésének nehéz kérdését több vármegyében oly sikeres megoldásra vezette, ha az ilyen erdőknek állami erdőtisztekkel való kezeltetése fokozatosan az ország minden vármegyéjében keresztül vitetik.

Mindezeket a kérdéseket csupán azért voltam bátor itt megérinteni, mert ezeknek előkészítésében részint kezdeményezés, részint más irányu közreműködéssel az Országos Erdészeti Egyesület is tevékenyen részt vett s mert ennek felemlítése kapcsán ujjolag is biztosítani óhajtottam Nagyméltóságodat, hogy az Országos Erdészeti Egyesület teljes készséggel meg fog ragadni ezentul is minden kínálkozó alkalmat, mely neki módot nyújthat arra, hogy az erdőgazdaság terén eddig életbeléptetett üdvös intézkedések továbbfejlesztését és Nagyméltóságod ezentuli bölcs kezdeményezéseinek sikerét, rendelkezésre álló szerény eszközeivel a maga részéről is mindig előmozdítsa.

Viszont azonban legyen szabad Nagyméltóságodat is kérem, hogy az Országos Erdészeti Egyesület szerény, de kitartó munkásságát becses figyelmére méltatni s önzetlen törekvéseit ép úgy támogatni kegyeskednék, miként támogatták, különösen az erdőtörvény életbelépése óta megújult újabb korszak alatt, nagyérdemü elődei.

Fogadja Nagyméltóságod stb.

Az Országos Erdészeti Egyesület nevében.

Budapest, 1889. május hó.

Tisza Lajos,
elnök.

Hitbizományi erdőkérdés az osztrák birodalmi tanácsban.

(B.) A lajthántuli tartományok birodalmi képviselőjének folyó évi május hó 14. és 15-én tartott ülésében a herceg Ditrichstein-féle nicolsburgi hitbizomány — 6584 k. hold erdőbirtok — alapítását tárgyazó törvényjavaslat tárgyalatott. A vita igen figyelemre méltó volt s hevesen lett a törvényjavaslatban czélzott hitbizomány alapítás úgy közgazdasági mint társadalmi és jogegyenlőségi szempontból megtámadva. Minket a kérdésnek ezen része lapunk szempontjából nem érdekel, figyelmet érdemlőnek tartottuk azonban t. olvasóinkkal a „Neue Freie Presse“ után megismertetni a birodalmi tanácsban, ezen ott is kiváló élénkséggel tárgyalt ügyben, az erdőkre vonatkozólag tett nyilatkozatokat.

Dr. gróf Schönborn igazságügyi miniszter ezeket mondá. „A most hitbizományá alakítandó nicolsburg-i uradalom nagyobb részében erdőből áll. Az erdő egy része az alig lakható Polán hegységen van s csak az által tartható fenn és illetve a hegység még megmívelhető része csak úgy erdősíthető, hogy rendkívüli nagy költségek viseltetnek, a mi a terület általános parcellázása utján teljesen lehetlenné válnék. A másik rész a Thaya vizének árterében fekszik, és az áradások Morvaországban sokkal kevésbé volnának veszélyesek és nemzetgazdaságilag károsak, ha az erdő a March, a Thaya és ezek mellékvizeinek árteréről nem irtatott volna ki. (Jobbról élénk helyeslés). Hogy az erdőt kiirtották, az rossz néven nem vehető, mert Morvaországban egy hold erdő körülbelől 5 frtot hoz, míg a parcellázott föld jövedelme holdanként egész 60 frtig emelkedik. Magánbirtokos ezért nem hibáztatható. Nagyobb leköttött föld-

birtok kell ahhoz, hogy az, a mi nemzetgazdaságilag igazán a legmagasabb értékkel bír, fenntartassék.

Plener képviselő azt mondja, hogy a hitbizományok gazdasági kérdését illetőleg lehet vitatkozni, az erdőkre nézve azonban teljesen elismeri, hogy nagy erdőtestekre a hitbizományi birtokalak a leghelyesebb.

Steinbach osztályfőnök, mint a kormány képviselője, utal arra, hogy a szabadelvű és conservatív irók, mint Dahlmann, Humboldt Vilmos és báró Stein védik a hitbizományokat s utóbbi egyenesen arra mutat, hogy a nemesség fennmaradása csak az által biztosítható, s hogy a nemzetgazdák közül Roscher is a hitbizományok mellett van; megemlíti, hogy Morvaországban az erdőkből 22⁰/₀ s a szántókból 2·9⁰/₀ képez hitbizományt s hogy az egész világon azt tapasztalták, hogy az erdőtörvény egyedül még nem védi meg az erdőt s hogy az erdő nem egyedül törvénytörő, de rokonszenves kezelést igényel! (Jobbról élénk helyeslés.)

Dr. Menger a kormány képviselő állítása ellen szól s tagadja, hogy az erdőtörvény az erdő védelmére ne lenne elégséges; csak szigoruan kellene a törvényt végrehajtani, tekintet nélkül a fő- vagy alsó-rendűre (balról helyeslés.) Egyébiránt tény, hogy épen a hitbizományi erdők vannak a legrosszabbul kezelve (balról élénk helyeslés), mert a hitbizományi tulajdonos, hogy ifjabb fiainak is valami segílyt juttathasson, a takarékperselyt, t. i. az erdőt támadja meg.

A vita befejezése után a hitbizomány megállapítását tárgyazó törvényjavaslat névszerinti szavazás után 146 szavazattal 107 ellenében lett elfogadva.

Az ákácz veszedelme.

Irtá : Illés Nándor, m. kir. főerdőtanácsos.

Az ákáczról eddig azt hittük, nincsen veszedelmes ellen-sége a rovarvilágban. Csalódtunk. Van, m. p. olyan, a mely romlással fenyegeti. Már e lapnak m. évi VII. füzetében (601. l.) figyelmeztettem rá. A paizstetü (lecanium) az. Hogy a pyri-e, azt még nem lehet biztosan állítani. Dr. Horváth Géza most vizsgálja s a vizsgálat fogja megállapítani faji nevét. Mi egyelőre nevezhetjük az ákácz paizstetüjének.

Az ákácz paizstetüről először 1885-ben vett hirt az orsz. filloxera állomás, midőn Uj-Szászról és Uj-Kécskéről (Kecske-mét mellől) jelentették. Azóta hírek érkeztek róla Pestvár-megyéből, előbb a felsőbb járásokból, az idén az alsóbbakból is. Azonkívül Szentestől, azután Györből. Nekem Havas Ágoston ur, a zirczi apátság erdőmestere hozott egy ágat pár nap előtt (május vége felé) Előszállásról (Fehérvármegye Dunaföldvár mellett). Személyesen kevéssel ezután ismerkedtem meg vele Monoron, az egész káptalan erdejében, a hová dr. Horváth Géza urral, az országos filloxera állomás főnökével és Havas József urral, a budapesti kir. erdőfelügyelővel rándultam ki az okozott kár megvizsgálására.

A tényállás, röviden előadva, a következő :

A monori erdő futóhomokos talajon áll. Nagyrésze tölgyes. A délkeleti végén több osztag (nevezetesen a 23., 24., 25.) 9—15 éves ákáczczal van beültetve. Ezt támadta meg a paizstetü három év előtt. A múlt évben a 24. osztagot kísérletképen áterdőltek. Az eredmény negatív.

Az előző év hajtásai, valamint a törzsön a sebek forradásai tele vannak a paizstetüvel úgy a fákon, mint a sarjakon, néhol oly sűrűn, hogy a fa héja nem is látszik. A fák sudarai és

ágvégei száradni kezdenek, némelyek egészen elszáradtak. A lombzat sárgás, halavány, gyér, némely fákon már el is pusztult egészen. A beteges állapot mindezeknél fogva szemmel látható.

A fák egyenlően el vannak lepve a zárt állásu helyeken, ugy mint a ritkítottakon; az erdő szélén ugy, mint belsejében, és a magánosan állók ugy mint a csoportokban levők.

A romlást tagadni nem lehet.

A rovar biológiája még megállapítva nem lévén, csak hozzávetőleg lehet munkáját leírni. Az tény, hogy a midőn megvizsgáltuk a peték voltak kifejlődve, minden rovar helyéből fehéres por alakjában hullván az ki.

A peték pár nap mulva fognak kikelni. Ezt következtet-hetni abból, hogy dr. Horváth Géza urnál az üveg harang alatt tartott ágon az anyatetvek paizsai alatt már láttam a sárgás-fehér tetveket mozogni, futosni. Ugy szintén azon ág, melyet Havas erdőmester ur hozott, szintén el van lepve mozgó tetvekkel.

Ezek az apró tetvek június hónapban kikelvén, felmásznak az idei hajtásokra, s azoknak héjához oda tapadván, nedvét szívni kezdik.

Alig lehet is máskép, mert az az apró, puha állat a keményebb héjat szipókájával áttörni nem volna képes. Fiatalon s a fiatal ágon kezdi munkáját s azzal haladva fejlődik ki.

Hogy az anyag, melyet a tetvek elszívnek sok lehet, bizonyítja az, hogy dr. Horváth Géza ur a múlt évben a monori temetőben az ákáczfák alatt takarva látta a földet, fűvet gyantás excrementumaikkal.

Hogy ugyanaz a generáció, vagy a második, harmadik dolgozik-e a következő tavaszig, az kérdés. De hogy tönkre képes silányítani a fát, az tagadhatatlan. A valószínűség a főn-nebbi magyarázat után, az egy éves generáció mellett szól.

Az irtás módja nem lehet más, mint az állatok elpusztítása, minél előbb, annál jobb. A pusztítás történhet a fák teljes levágása, avagy a fák felnyesése által. Az ágakat azonban okvetlenül el kell égetni.

Hogy mikor történjék a munka? azt még bizton megmondani nem lehet, mert némelyek — mint pl. Rudnyánszky ur, az egri káptalan erdőmestere — azt állítják, hogy a paizstalan apró tetvek a fahéj repedéseiben telelnek ki. Ha ezen állítás igaznak bizonyul, akkor később, mikor t. i. a paizsos tetvek ki vannak fejlődve, kell a munkát végezni. Ez okvetlenül május előtt van, mert különben azon hó végével nem lehetnének a tojások kikelésre készek. A május előtt vágott fa pedig még az évben kisarjadzik.

Nem valószínű azonban, hogy az apró tetvek a fa repedéseiben telelnének ki. Valószínűbb az, hogy kikelésük után a még zöld, zsenge hajtásra tapadnak s azon maradva fejlődnek és telelnek ki.

Az irtás ennél fogva valószínűleg télen át történhet legbiztosabban, a midőn az ágakat még haszonnal is lehet eltüzélni.

E sorok célja különben nem az, hogy tanítást adjon az állat pusztítására, hanem hogy felhívjon vizsgálatára. Jó szem, legföljebb gyenge nagyító elegendő e célra. Szemmel kell tartani az állatot угyszólván napról-napra, hétről-hétre s a jelenségeket feljegyezni. Különösen figyelni kell arra is, nem található-e ugyanezen rovar más fanemeken, mint a tölgyön, juharon, mogyorón, szilen, égeren, kökényen, veresgyűrűn, körtén, galagonyán, hárson? A talált rovarokat okvetlenül fel kell küldeni az orsz. filloxera állomásnak Budapestre meghatározás végett.

Kísérleteket kell tenni azonban a pusztításra nézve is. Elszigetelt helyeken, hol nem lehet félni attól, hogy a rovar

oda elvándorol, tojásait elhordja a szél, alkalmasnak látszó időben vágni, nyesen kell.

Ott pedig, a hol még csak kicsi mértékben mutatkozik a paizstetű, ott szembe kell szállani vele idejekorán, míg el nem szaporodott. Le kell vakartatni az ágakról s ha az nem lehet, le kell nyesetni a megtámadott ágakat, mert később majd az egész erdőt kell levágnani.

Mielőtt e sorokat bezárnám, azon kéréssel bátorkodom járulni t. szaktársaim elé, hogy e rovarrt szemmel tartani, tapasztalataikat pedig e lapok hasábjain közölni sziveskedjenek. Egyelőre már az is jó szolgálat lenne, ha mindenki jelentené, hogy hol látta fellépni a rovarrt, mily mértékben, mit tud róla s történt-e valami pusztítására s mily eredménnyel?

Községi vadászterületek jövedelme Franciaországban.

(B.) A franciaországi községi vadászterületek bérleti jövedelméről egyik ottani barátunk útján tájékozást szerezni óhajtván, megkaptunk egy ottani szaklapban e tárgyról megjelent közleményt. Az adatok ugyan nem hivatalosak, hanem egyéni gyűjtés útján szereztettek meg, s aránylag kis területre is vonatkoznak, mindazonáltal eléggé érdekesek és megfigyelésre méltók, hogy tájékozást adjanak arról, melyszerint előrehaladottabb s a vadbőséget korlátozott földmivelés mellett is mily jelentékeny jövedelmet adnak a franciaországi községek vadászatai s hogy a mi községeink kezén lévő vadászatok bérleti ügye is megfelelő bérjövödelmek elérése végett a hatóságok és tulajdonosok kiváló gondozására érdemes.

Az egyes kerületekben kibérelt községi birtokterületeket és ezekért fizetett vadászati bért a következő kimutatás tartalmazza.

Kerület,	terület, hectár,	évi bér, frank.	Kerület,	terület, hectár,	évi bér, frank.
Ain	3.060	1.100	Loire-inférieure	4.562	1.785
Aisne	26.729	166.420	Loiret	38.578	41.710
Allier	24.371	58.340	Maine-et-Loire	1.807	1.570
Alpes (Basses-)	155	50	Marne	13.291	21.780
Alpes (Hautes-)	1.398	230	Marne (Haute-)	16.029	17.015
Alpes-Maritimes	521	4.600	Mayenne	143	125
Ardèche	3.746	70	Meurthe-et-Moselle	31.992	35.708
Ardennes	23.730	21.710	Meuse	30.824	23.764
Ariège	2.263	110	Morbihan	1.745	3.650
Aube	14.964	10.399	Nièvre	14.692	11.485
Aude	452	80	Nord	19.181	56.810
Aveyron	111	65	Oise	60.899	206.956
Calvados	3.749	11.000	Orne	23.104	33.550
Charente	4.512	6.190	Pas-de-Calais	7.327	14.370
Charente-Inférieure	6.442	8.630	Puy-de-Dôme	505	175
Cher	11.190	14.785	Pyrénées (Basses-)	298	300
Côte-d'Or	39.931	39.970	Pyrénées-Orientales	3.398	305
Creuse	536	375	Saône (Haute-)	6.548	2.060
Doubs	4.749	804	Saône-et-Loire	13.803	11.510
Eure	13.327	37.720	Sarthe	10.495	12.450
Eure-et-Loir	6.498	20.500	Seine-et-Marne	40.204	124.100
Finistère	3.600	7.005	Seine-et-Oise	40.674	429.833
Gard	1.306	515	Seine-Inférieure	32.513	92.092
Garonne (Haute-)	6.999	1.900	Sèvres (Deux-)	5.940	11.200
Gironde	22.051	5.390	Somme	4.253	6.380
Ille-et-Vilaine	7.339	9.540	Tarn	6.757	753
Indre	12.004	11.725	Tarn-et-Garonne	1.321	1.040
Indre-et-Loire	8.804	7.890	Var	4.590	2.220
Isère	11.638	1.316	Vaucluse	3.155	200
Jura	13.934	6.199	Vendée	7.444	12.490
Landes	2.694	1.418	Vienne	6.152	12.760
Loir-et-Cher	11.964	30.750	Vosges	57.629	18.848
Loire (Hante-)	2.714	570	Yonne	13.597	18.180

Ezek szerint a kibérelt összes 820.000 hektár 1,722.440 frankot s így átlag hektáronként 2 frankot jövedelmez. Ez átlag egész Franciaországra közlő szerint is magas, de ha a Seine-et-Oise és a Seine-et-Marne kerületektől, melyek magas jövedelmezősége a fővároshoz való közelségnek tulajdonítható, eltekintünk, még akkor is az átlagos bér hektáronként 1 frank 50 centim, a mi még mindig össze nem hasonlítható magas bér, a mi bérleti jövedelmeinkhez képest.

Egyesületi közlemények.

I.

(Az Országos Erdészeti Egyesület 1889. évi április hó 27-én tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve.)

Jelen voltak : Gróf Tisza Lajos elnök ő excja; Bedő Albert első alelnök; Eleőd Jósa, Garlathy Kálmán, Havas József, Hoffmann Sándor, Illés Nándor, Kallina Károly, Rutska Tivadar, Szécsi Zsigmond, Wanke Sándor választmányi tagok; Tomcsányi Gusztáv alapító tag; dr. Darányi Ignác országgyűlési képviselő, mint az egyesület ügyvéde; Horváth Sándor titkár és Hantos János pénztárnok.

I. Gróf Tisza Lajos elnök ő excja a tanácskozás megkezdése előtt meghatott szavakban emlékezik meg azon fájdalmas veszteségről, mely ez év január hava 30-án Rudolf trónörökös váratlan elhunytával a Felséges uralkodó házat, s a monarchia két államának együtt érző népeit érte.

E gyászos esemény felett régi gyakorlat szerint a legelső közgyűlés lesz ugyan hivatva az Országos Erdészeti Egyesület fájdalmanak méltó módon kifejezést adni. Mindamellet, úgy hiszi ő excja, hogy az igazgató választmány sem kezdheti meg ezen első ülését az említett gyászos eset után a nélkül, hogy maga is meg ne emlékezzék a sors ezen nagy csapásáról, melynek emlékére ma is felsajog a magyar nemzet szívében a fájdalom.

Indítványozza tehát, hogy az egyesület fájdalmanak és részvétének Rudolf trónörökös elhunytá felett az igazgató választmány a maga részéről jegyzőkönyvileg kifejezést adjon.

Az igazgató választmány, melynek tagjai néma csendben fenállva hallgatták meg az elnök szavait, egyhangulag határozottá emelte az indítványt.

A pénztár állásáról a titkár a következőket jelenti :

Az egyesület bevételei a folyó év január 1-től kezdve a mai napig 8.779 frt 38 krt,
kiadásai ugyanezen idő alatt 6.853 „ 51 „
tesznek ki, pénztári készlete tehát 1.925 frt 87 kr.

A kimutatott bevételekből 200 frt új készpénzalapítvány fejében, 1223 frt 95 kr kötelezvényekben tett alapítványok törlesztésére 403 frt, a Wagner Károly-alapítvány javára és végül 3 frt 40 a Bedő Albert-alapítvány javára folyt be. A többi bevételekre tehát 6949 frt 03 kr esik.

A kiadásokból 4240 frt 50 kr oly összeget képez, mely a m. kir. államnyomdának az 1888. évre vonatkozó nyomdai költségek fejében lett kifizetve. A rendes folyó és más átfutó és rendkívüli kiadásokra tehát összesen 2613 frt 01 kr használtatott fel.

A pénztárban őriztetik továbbá az alaptökének az alapítványi számadás szerint mutatkozó 477 frt 80 kr-nyi, és az egyesületi általános letéti számadás szerint mutatkozó 550 frt — krnyi készlete is.

Ezenkívül szintén a pénztárban őriztetik mint idegen (építési vállalkozók által biztosítékkép letett) letét 2 drb, összesen 785 frt 40 kr értékű takarékpénztári könyvecske.

Ezek szerint a jelenlegi összes pénztári készlet a következő :

kézi pénztári készlet	1.925 frt 87 kr,
alapítványi pénztári készlet	477 „ 80 „
általános letét pénztári készlet	550 „ — „
magán letét pénztári készlet	785 „ 40 „

összesen . 3.739 frt 07 kr,

mely összegből 3.010 frt 40 kr 2 betéti könyvecskére az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztárban, 275 frt pedig a pesti első hazai takarékpénztárban van gyümölcsözőleg elhe-

lyezve, míg 453 frt 67 kr készpénzben a pénztárban van elhelyezve.

Végül megjegyeztetik, hogy a magyar földhitelintézetnél az egyesületnek 900 frt névértékű $4\frac{1}{2}\%$ -os magyar földhitelintézeti záloglevele, 600 frt névértékű 1860. évi államsorsjegye és 606 frt 35 kr készpénze van letétbe helyezve.

A jelentésben kimutatott számadatok a pénztár tényleges készleteivel megegyezőknek találtatván, a jelentés tudomásul vétetett.

III. A titkár betérjeszti az egyesület 1888-ik évi zárszámadását, kérve az igazgató választmányt, hogy annak megvizsgálására az alapszabályok értelmében egy 3 tagu bizottságot küldjön.

Az igazgató választmány a számadások megvizsgálására Belházy Emil főerdőtanácsos elnökle alatt Eleőd Jósa és Havas József választmányi tagokat küldi ki, felkérvén e bizottságot, hogy egyuttal a jövő évi költségvetés tervezetét is elkészítse s továbbá, hogy az alapító és rendes tagok hátrálékait megvizsgálva, ezek közül azoknak, melyek behajthatatlaknak bizonyultak, leírása iránt indokolt javaslatot tegyen.

IV. Az egyesületi székház után fizetendő illeték egyenérték kérdése kerülvén tárgyalás alá, dr. Darányi Ignác országgyűlési képviselő, mint az egyesületnek jogi ügyekben tanácsadója, részletesen ismerteti azon törvényes rendelkezéseket, melyek szerint az illeték egyenérték az intézetek és testületek ingó és ingatlan vagyona után kivettetik, s egyszersmind utalva az 1881. évi 26. és 1887. évi 45. törvényczikkek több rendbeli határozataira azon reményének ad kifejezést, hogy az egyesülettel szemben az illeték egyenérték, tekintettel az egyesület tudományos, közhasznu és kulturális, valamint humanisticus czélokát is felölelő működésére nem a rendes, hanem az ily irányu intézetekre és testületekre nézve meg-

szabott mérsékelt kulcs szerint és remélhetőleg csak az ingatlan után fog kivettetni.

Az igazgató válaszmány köszönettel véve dr. Darányi felvilágosításait, az illeték egyenérték kérdésének elintézésére őt és a titkárt kéri fel.

V. Azon bizottsági jelentés, mely Podradszky András Coburg hercegi erdőigazgatónak a fűrészek megadóztatására vonatkozó indítványa tárgyában már a mult válaszmányi ülésen előterjesztetett, ez uttal is levéttetett a napirendről, mivel az indítványozó az igazgató válaszmányhoz intézett táviratában bejelentette, hogy a válaszmányi ülésre vonatkozó értesítés elkésve történt kézhez vétele folytán a mostani ülésen sem jelenhetik meg.

VI. Az „Erdőrendezéstan“ kézikönyvének megírására kitűzött újabb határidő folyó évi május elsején lejárván, Belházy Emil szerző munkájának előhaladásáról a következő jelentést terjeszti elő :

Mélyen tisztelt Igazgató válaszmány! Miután az „Erdőrendezéstan kézi könyvé“-nek megírására újabban megszabott határidő legközelebb lejár, kötelességemnek tartom a következőket tiszteletteljesen jelenteni. Az egész munka, a mint a részletes tervzetből kivenni méltóztatnak, két részre van osztva; az első rész az erdőrendezést általános szempontból tárgyalja, s mintegy elméleti részét képezi az egész munkának; a második rész az üzemtervek készítésére és alaki berendezésére vonatkozik s az elméletnek gyakorlati alkalmazását részletezi. Mindkét rész önálló könyvek is tekinthető, a mennyiben az első rész mindazt tartalmazza, a mi a német „Erdőrendezéstan“-könyvekben rendszeren foglaltatik, s a második rész az elsőnek csupán kiegészítő része, mely a német könyvekben vagy teljesen mellőzve, vagy pedig csupán általánosságban van megemlítve, mely azonban gyakorlati szempontból szükségesnek mutatkozik. Az első részből a tervzetben pirossal megjelölt fejezetek teljesen elkészültek, azonkívül a kézzel megjelölt fejezetek is (mintegy 60 írott oldal) fogalmazva vannak, de még nincsenek letisztázva. Az első

résznek többi fejezetei legjobb esetben a folyó évi december hó végéig, de valószínűleg csak a jövő év tavaszán készülnek el teljesen. A második rész azután még mintegy egy évet igényel. Az „Erdőrendezéstan“ megírásának ezen hátramaradását az okozza, hogy egyrészt az idő, melyet e célra felhasználhatok, naponként átlagosan alig tesz ki egy-két órát, másrészt pedig, hogy a munkába oly részleteket is fel kellett venni, melyek a német erdőrendezési tankönyvekben nem foglaltatnak, vagy legfelfebb megemlítettnek, melyek hiánya azonban az erdőrendezéssel foglalkozó szaktársaim állítása szerint, de saját tapasztalataim szerint is, igen megnehezíti az elméletnek gyakorlati alkalmazását. Miután pedig az „Erdőrendezéstan“ megírásánál, ha a feltételeket jól fogtam fel, egyik főszűly arra fektetendő, hogy az a gyakorlatban is használható oly kézi könyvül szolgáljon, melyből a gyakorló erdőrendező lehetőleg minden tekintetben tájékozást nyerhessen; ennélfogva némely tárgyakra részletesebben kell kiterjeszkedni. Van szerencsém tehát a munka részletes tervezetét és az eddig elkészült részt a mélyen tisztelt Igazgató választmány elé oly alázatos kéressel előterjesztani, hogy a továbbiak iránt bölcs belátása szerint határozni méltóztassék.

Budapesten, 1889. ápril 25.

Teljes tisztelettel

Belházy Emil,

Az igazgató választmány tudomásul véve a jelentést, a felsorolt indokok alapján megadja a szükséges időhaladékokat tekintettel arra, hogy a bemutatott részletes tervezetből a munka iránya, és a szerző felfogása általánosságban, a szöveg teljesen elkészült részéből pedig a kidolgozás módja és értéke a mű befejezése előtt is megítélhető, ennélfogva egyszersmind a titkár azon javaslatát is elfogadja, hogy a megírandó mű megbirálása a terv és kidolgozott töredék alapján már most megkezdessék, hogy abban az esetben, ha a bíráló bizottság a részletenként elkészülő szöveget szintén részletenként megbirálva, elfogadhatónak találja, az önmagában önálló műnek tekinthető első rész a szöveg befejezése után rövid idő alatt kinyomatható legyen.

Ehez képest tehát a mű megbirálására Bedő Albert első alelnök elnöklete alatt Hoffmann Sándor főerdőtanácsos, Solcz Gyula főerdőtanácsos, Laitner Elek kir. erdőfelügyelő és a titkár küldetnek ki, oly felhívással, hogy a bizottság magát a szerzővel érintkezésbe téve, az időnként elkészülő részeket átvegye s azonnal megbirálva, annak idején jelentést tegyen.

VII. A mult évi közgyűlés, midőn az alapszabályok egyik szakaszának módosítását határozta el, tudvalevőleg azzal is megbizta a választmányt, hogy ezen határozatának beigtatása alkalmával egyszermind azon pótczikkelyt is szervesen illeszse be az alapszabályok szövegébe, mely az egyesületi tőkék kezelésére vonatkozólag a házépítés alkalmával vétetett fel utolsó ponttal az alapszabályok végére.

Miután ezen feladat teljesítése tulajdonképen az egész szöveg revisióját igényelte s ezt a munkát az igazgató választmány teljes ülésében a rendelkezésre álló idő alatt nem végezhetette volna el, elnök ő excja czélszerűnek találta intézkedni, hogy az alapszabályok ezen revisióját egy erre a célra elnöki uton kiküldött három tagu bizottság előre elvégezze s a szükséges módosításokról kész javaslatot terjeszzen elő.

Ezen bizottság, melyben Bedő Albert első alelnök elnöklete alatt Hoffmann Sándor választmányi tag és a titkár vettek részt, feladatában eljárván, a következő javaslatot terjesztette az ülés elé :

Javaslat az alapszabályok módosítására.

I. Módosítás. A 6. §. második kikezdése törlendő és e helyett felveendő :

„Az egyesületi tagok által készpénzben tett, vagy készpénzzel beváltott alapítványok, ugyszinte a magánkötelezvények által biztosított alapítványi tőkék is, az egyesület törzsvagyonához csatolandók és a 74—80. §-ok szerint kezelendők.“

II. Módosítás. A régi 28. §. után mint jobban odatartozó, beillesztendő szó szerint az eddigi 107. §.

III. Módosítás. Az 58. §. (régí) után következő czim tör- lendő és helyette czimül: „Pénztárnok“ teendő.

IV. Módosítás. Az 59. §. régi szövege ezzel cserélendő fel: „Az egyesület pénztári ügyeit a pénztárnok kezeli s ezen czélból pénztári naplót vezet, melybe az egyesület mirdennemü bevétele és kiadása, ugy a mint történt, az illető okmány hozzácsatolása mellett, felveendő. A pénztári naplót minden választmányi ülésen bemutatja, s a megelőző választmányi ülés óta befolyt összegeket és teljesített kiadások összegét a választmány tudomására hozza. A pénztári napló alapján a pénztárnok a költségvetésnek megfelelő berendezésü szám- adást készít, melyben az egyesületi tagokat, azok tartozásait, vala- mint a tartozás törlesztésére tett fizetéseket, névszerint nyilvántartja.

E névjegyzéket a fizetések és tartozások kimutatásával az egye- sület közlönyében minden évben egyszer közzé teszi.“

V. Módosítás. A 61. §-képen felveendő:

„Az egyesület törzsvagyonához tartozó készpénz-készletekről, takarékpénztárakban elhelyezett összegekről, értékpapirokról és magán- alapítványi kötelezvényekről, a pénztárnok, összefüggésben a pénztári naplónak a törzsvagyont illető tételeivel, külön számadást vezet, melyben a bevételeket: a készpénzben és magán-kötelezvényekben tett új egyesületi alapítványok; a magán-alapítványi kötelezvények beváltására vagy törlesztésére befizetett összegek; az egyesület folyó bevételeinek feleslegéből időnként a tőkevagyonhoz csatolni rendelt összegek; az egyesület külön rendeltetéssel bíró alapítványainak (Deák Ferencz, Wagner Károly, gróf Tisza Lajos, Bedő Albert alapítványok) növelésére tett s más, esetleg ezentul alkotandó alapítványok javára teendő adományok; a készpénzért vásárolt értékpapírok és az értékpapírok eladásából befolyó pénzüsszegek; kiadásait pedig a készpénzzel beváltott vagy törlesztett, avagy behajthatlanság miatt leirni rendelt magán-alapítványi kötelezvények; az eladott értékpapírok és az értékpapírok vásárlására fordított kész- pénz kiadások képezik.

Ezen számadással kapcsolatban, a készpénzben tett és magán- kötelezvényekkel biztosított összes egyesületi alapítványok, valamint

az egyesület külön rendeltetéssel bíró alapítványainak tőkei, külön-külön nyilvántartandók.

Az egyesület által folyó bevételeinek feleslegéből valamely célra ideiglenesen félretett összegekről, úgy szintén az egyesület pénztárába biztosítékképpen vagy más célra letett idegen pénzekről és értékekről, a pénztárnok, összefüggésben a pénztári napló illető tételeivel, szintén külön letéti számadást vezet.

VI. Módosítás. A 64-ik §. után czimképen teendő :
„Pénztár.“

VII. Módosítás. A mostani 64. §. hátrább teendő 67. §-nak.

VIII. Módosítás. Az új 66. §. végére, negyedik kikezdés-képpen, felveendő :

„A napi kiadások fedezésére szükséges összegeket és a napi bevételeket, a pénztárnok ezen célra szolgáló kézi pénztárba helyezi el. Ennek pénzkészlete, ha a 100 frtot meghaladja, pénztárzáráskor a főpénztárba (66. §.) helyezendő át. A pénztári naplók hivatalos órákon kívül ezen kézi pénztárba zárandók el.

IX. Módosítás. A régi 69. §. mint tárgyaltalan kihagyandó. Az új 70. §. előtt pedig mint czim felveendő :

„Egyesületi vagyon“.

I. Folyó jövedelmek és szükségletek.

70. §. Az egyesület folyó kiadásait a következő rendes, átfutó és rendkívüli bevételek képezik :

a) rendes bevételek :

1. az egyesületi székház bérjövödelme, melynek megfelelő része a 80-ik §. rendelkezéseihez képest, az ezen szakaszban megszabott idő alatt a Deák Ferencz, Wagner Károly, gróf Tisza Lajos és Bedő Albert alapítványok évi kamatjövödelmeiből teljesítendő kiadások fedezetéül szolgál, s illetve ezen célra lekötöttnek tekintendő;

2. az alapító tagok által kötelezvényben tett alapítványaik után fizetett alapítványi kamatok és az alapító tagok által fizetett kedvezményes lapdíjak, (10. §. 10. pont);

3. a rendes tagok által fizetett tagsági díjak;

4. az állam által adott segélyek;

5. az egyesület tulajdonát képező állandó kiadványok jövedelmei;
6. az egyesület közlönyében megjelenő hirdetések díjai;
7. a folyó jövedelmekből begyűlt pénztári készletek időközi kamatai;
8. a törzsvagyon készpénzkészleteinek időközi kamatai és érték-papírjainak kamatszelvény jövedelme;

b) átfutó bevételek:

9. az új alapító tagok által készpénzben tett egyesületi alapítványok és a kötelezvényekben tett alapítványok beváltására vagy részbeni törlesztésére befizetett összegek, melyek a törzsvagyonhoz csatolandók;
10. az egyesület külön rendeltetéssel bíró alapítványainak növelésére, vagy hasonló új alapítványok alkotására tett adományok, melyek szintén a törzsvagyonhoz csatolandók;
11. az egyesület által a szerzők terhére kiadott szakkönyvek és más iratok eladásából befolyó jövedelmek, melyek a kiadási költségek megtérítésére szolgálnak;
12. más átfutó bevételek, beleértve a letétképen kezelendő összegeket is, melyek a letéti számadásnak adandók át;

c) rendkívüli bevételek:

13. az egyesület terhére kiadott nem állandó irodalmi kiadványok eladásából befolyó jövedelmek;
 14. póstköltség és más térítmények;
 15. megítélt és behajtott perköltségek.
71. §. Az egyesület folyó kiadásait a következő rendes, átfutó és rendkívüli kiadások képezik:

a) rendes kiadások:

1. hivatalnokok és szolgálak illetményei, (a titkár, pénztárnok fizetése, irtokai díjak, házmester és hivatalszolga fizetése, jutalmak és segélyek) stb.;
2. az „Erdészeti Lapok“ szerkesztésével járó kiadások (szerkesztői általány, írói tiszteletdíjak, javitnoki illetmény);
3. a Deák Ferencz-alapítvány irodalmi pályadíjai;

4. a Wagner Károly-alapítványból adandó segélyek;
5. a gróf Tisza Lajos-alapítványból adandó segélyek;
6. a Bedő Albert-alapítványból adandó ösztöndíjak;
7. ügyviteli költségek (irodaátalány, postaköltségek, leltári tárgyak beszerzése, közgyűlési és uti költségek, tagsági oklevelek kiállításai);
8. az „Erdészeti Lapok“ és más állandó kiadványok nyomtatási költségei;
9. a könyvtár és gyűjteménytár gyarapítására szükséges kiadások;
10. a székházat terhelő kiadások (adó, illeték-egyenérték, világítás, vízvezeték, tisztogatás és jókarban tartás költségei);
11. egyéb előre nem látott kiadások;

b) átfutó kiadások:

12. a törzsvagyonhoz csatolandó egyesületi új készpénz-alapítványok és a kötelezvényben tett alapítványok beváltására vagy részbeni törlesztésére befizetett összegek;
13. az egyesület külön rendeltetéssel bíró alapítványainak növelésére vagy hasonló új alapítványok alkotására tett s a törzsvagyonhoz csatolandó készpénz adományok;
14. az egyesület által a szerzők terhére kiadott szakmunkák és iratok kiadási költségei;
15. a folyó bevételek feleslegéből a törzsvagyonhoz csatolandó összegek;
16. más átfutó kiadások (beleértve a letéti számadásba átvezetendő összegeket is);

c) rendkívüli kiadások:

17. az egyesület terhére kiadott nem állandó irodalmi kiadványok költségei;
 18. az egyesület ügyvédjének számlájára fizett összegek;
 19. más előre nem látott rendkívüli kiadások.
72. §. Az egyesület bevételeiről és kiadásairól minden évben rendes költségvetés készítenőd. Ezen költségvetést a titkár és pénztárnok által szolgáltatott adatok alapján, a számadás vizsgálatára

kiküldött bizottság (68. §.) állítja össze s a választmány javaslata alapján, a közgyűlés állapítja meg,

73. §. Ha rendkívüli körülmények miatt valamely év folyamán a következő évre szóló költségvetés megállapítható nem volna, az új év kiadásai a költségvetés megállapításáig, a megelőző év költségvetése keretében teljesítendők.

II. Törzsvagyon.

74. §. Az egyesület törzsvagyonát a következő értékek képezik:

a) az alapító tagok magán-kötelezvényei által biztosított alapítványi tőkék, készpénz és értékpapirkészletek;

b) az egyesület tehermentes tulajdonát képező Alkotmány-utcza, 10. szám alatti három emeletes székház, mely az egyesület 1884. évi pécsi közgyűlésen IV, sz. alatt hozott s a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium 1885. évi 63.400. számú rendeletével alapszabályszerűleg jóváhagyott határozata értelmében, az 1885. és 1886-ik év folyamán, az alapító tagok által készpénzben tett és készpénzben befizetett alapítványi tőkéken és az egyesület által keletkezése ideje óta megtakarított és a törzsvagyonhoz csatolt összegeken kívül, az egyesület külön rendeltetéssel bíró alapítványainak, úgy mint a Deák Ferencz, Wagner Károly, gróf Tisza Lajos és Bedő Albert-alapítványok tőkéinek is felhasználásával épült. Az egyesületi székház értékében tehát ezen utóbb említett alapítványok tőkéi, addig míg azokat az egyesület értékpapirokban megint külön ki nem hasítja, bennfoglaltaknak tekintendők;

c) az egyesületi székházban levő egyesületi helyiségek butorzata és összes felszerelési tárgyai;

d) az egyesület szakkönyvtára;

e) az „Erdészeti Lapok“ tulajdon joga;

f) az egyesület kizárólagos tulajdonát képező összes gyűjtemények.

g) a gróf Forgách Károly által alapított, Intészerűen kezelendő agancsgyűjtemény.

Ezen törzsvagyon továbbra is gyarapíttatni fog az által, hogy az alapító tagok által ezentúl teendő készpénz-alapítványok, az egyesület folyó bevételeinek feleslegéből esetről-esetre ezen célra megszavazandó összegek a Wagner Károly, gróf Tisza Lajos és

Bedő Albert-alapítványok növelésére, vagy esetleg új hasonló alapítványok alkotására teendő magán-adományok mindig a törzsvagyonhoz csatoltatnak; az egyesület butorzata, felszerelése, könyvtára és gyűjteményei pedig az egyesület folyó bevételeinek terhére, a szükséghez képest kiegészítettnek és szaporítottatnak.

75. §. A törzsvagyon készpénz és értékpapír készleteiről és az alapító tagok magán-kötelezvényeiről, melyek pénztárilag a 65. és 66. §§-ok értelmében kezelendők, a 61. §. értelmében rendes számadás vezetendő, melylyel kapcsolatban egyszersmind a készpénzben tett és befizetett egyesületi alapítványok, valamint az egyesület külön rendeltetéssel bíró alapítványainak tőkeösszege is, állandóan nyilván tartandó.

76. §. Az egyesületi székházról, az egyes lakosztályok tartozékainak részletes felsorolása mellett, rendes épületleltár vezetendő s ebben értékül, tekintet nélkül a valódi forgalmi értékre, a felülvizsgált és jóváhagyott építési számadásokban kitüntetett építési költségek összeg tüntetendő ki.

77. §. Az egyesületi helyiségek butorzatáról és felszereléseiről, továbbá az egyesület, szakkönyvtáráról, az egyes tárgyak értékének pontos kimutatásával, rendes leltári számadások; a gyűjteményekről pedig, az érték elhagyásával pontos katalogusok vezetendők.

78. §. Az épület leltár, valamint a butorokról, felszerelésekről és könyvtárról vezetett leltári számadások az igazgató választmányának s illetve a számadás vizsgáló bizottságoknak évenként bemutatandók.

79. §. A törzsvagyon tartozékát képező készpénz és értékpapír-készletek, az egyesület folyó szükségleteinek fedezésére fel nem használhatók, valamint a törzsvagyonhoz tartozó ingó és ingatlan tárgyak sem idegeníthetők el ezen célból. Csak rendkívüli esetekben, midőn az egyesület akadálytalan működése okvetlenül megkívánja, engedtetik meg, hogy a törzsvagyon készpénz készlete, a költségvetésszerű engedélyezett folyó kiadások fedezésére, költsönképen ideiglenesen igénybe vétessék.

80. §. A törzsvagyon folyó jövedelmei azonban úgy mint a készpénz és értékpapírok időközi kamatai, valamint a székház bérjövödelme, az egyesület folyó bevételeit képezik s mint ilyenek az

évi költségvetésben megszabott korlátok között, az egyesület céljaira szabadon felhasználhatók. A házbérfelvételeiből azonban addig, míg a székház építésére felhasznált Deák Ferencz, Wagner Károly, gróf Tisza Lajos és Bedő Albert-alapítványok tőkái értékpapírokban ismét vissza nem állíttatnak, első sorban ezen alapítványok évi kamatai hasítandók ki, fedezet képen azon kiadásokra, melyek ezen alapítványok jövedelméből, évenként feltétlenül teljesítendők.

X. Módosítás. Az új 80. §. után teendő czimképen :

„Az egyesület külön rendeltetéssel bíró alapítványai“.

I. Deák Ferencz-alapítvány.

XI. Módosítás. A régi 70—78. §§-ok ezentul 81—89. §§-ok lesznek, az új 89. §. után következő czim római sorszáma pedig III. helyett II. lesz.

XII. Módosítás. A régi 79—90. §§-ok ezentul 90—101. §§-ok lesznek és az új 101. §. után következő czim sorszáma IV. helyett III. lesz.

XIII. Módosítás. A régi 91—96. §§-ok ezentul 102—107. §§-ok lesznek és az új 101. §. után következő czim sorszáma V. helyett IV. lesz.

XIV. Módosítás. Az eddigi 97—106. §§-ok sorszáma 108—117. lesz.

XV. Módosítás. Az új 117. §. 2. pontja után teendő :

3. „ha az egy fél éven át hallgatott kötelező tantárgyakból nyert jeles és jó osztályzatok együttvéve az összes vizsgaeredményeknek 60⁰/₀-át el nem érik.“

A következő pontok sorszáma pedig 3. és 4. helyett 4. és 5. lesz.

XVI. Módosítás. A régi 107. §. miután előre helyeztetett, itt kimarad.

XVII. Módosítás. A régi 108—111. §. lesz 118—121. §.

XVIII. Módosítás. 122. §-képen felvétetik :

„A gróf Forgách Károly által alapított agancsgyűjtemény“ czim alatt az erre vonatkozólag közgyűlésileg megállapított és felsőbb jóváhagyást nyert szabályzat.

XIX. Módosítás. A régi 112—125. §-ok lesznek 123—126. §§-ok.

XX. Módosítás. A régi 116. §-t képező pótczikkhely ki-
marad.

Budapest, 1889. évi ápril hó 24-én.

Horváth Sándor,
egyesületi titkár előadó.

Hoffmann Sándor,
bizottsági tag.

Bedő Albert,
bizottsági elnök.

Az igazgató választmány ezen javaslatot pontonként meg-
vitatta, beható tárgyalás után a következő módosításokkal
fogadta el :

1. A régi 59. §. szövegének módosítására vonatkozó
javaslat első kikezdésének végére ezen szó után „nyilvántartja“
felveendő folytatólag : „s a bejegyzett számokért ő felelős ;

2. az új 74. §. g) pontja, tekintettel arra, hogy a gróf
Forgách Károly által alapított agancs gyűjteménynek az
egyesület csak letéteményese, a törzsvagyont képező értékek
felsorolásából egészen elhagyandó ;

3. az új 79. §. ezen mondatrészében : „midőn az egye-
sület zavartalan működése megkívánja“, a „zavartalan“ szó
„akadálytalan“-nal cserélendő fel.

Ezenkívül az igazgató választmány a 9. §. szövegét is
eképen módosította :

„9. §. Külföldiek alapító, rendes vagy tiszteletbeli tagokul
csak a m. kir. kormány megerősítésének fentartása mellett
választhatók“.

Az alapszabályok új szövegének ezen módosítások értelmében való elkészítésével és az illetékes ministerium jóvá-
hagyásának kieszközlésével az elnökség bizatott meg.

VIII. A titkár bemutatja a bécsi cs. kir. gazdasági egye-
sület által 1890-ben Bécsben tervezett általános gazdasági és
erdészeti kiállítás központi bizottságának ez évi 260. számú
átiratát, melyben felkéri az egyesületet, hogy az említett kiál-

litáson részt vegyen s egyuttal oda hasson, hogy az országban lévő többi erdészettel foglalkozó testületek és vállalatok és a nagyobb erdőuradalmak is minél nagyobb számban megjelenjenek azon. Ezzel kapcsolatban előterjeszti egyszersmind az országos magyar gazdasági egyesületet folyó évi 531. számú átiratát, melyben tudatja az egyesülettel, hogy a szóban forgó kiállításon a központi bizottság hasonló felhívása folytán részt venni szándékozik s abban az esetben, ha az Országos Erdészeti Egyesület is ily értelmű határozatot hoz, vele ezen ügyben karöltve kíván eljárni.

Az igazgató válaszmány ezen felhívások alapján egyelőre kimondja, hogy a kérdéses kiállításon kész ugyan részt venni, azonban szükségesnek tartja, hogy azon feltételek és módok megállapítása, melyek között a részvétel történhetnék, a két egyesület részéről egy vegyes bizottság küldessék ki, mely később mint végrehajtó bizottság, esetleg a kiállítás rendezésénél is intézze, sőt a mennyiben ezen ügyben a kormányvaló érintkezés szüksége is előreláthatólag be fog állani, kívánatosnak tartaná azt is, hogy a két egyesület megkeresést intézzon a földmivelési ministeriumhoz az iránt, hogy e vegyes bizottságba a maga részéről is képviselőt küldjön ki.

A bécsi központi bizottságnak tehát és az orsz. magyar gazdasági egyesületnek ily értelmű válasz fog adadni felhívásaikra.

IX. A titkár felolvassa gróf Szapáry Gyula földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minster urnak folyó évi 487/eln. szám alatt az egyesülethez intézett leiratát, melyben ezen ministerium vezetésének átvétele alkalmából az egyesületet Magyarország közgazdaságának előmozdítására irányuló törekvéseiben való támogatásra kéri fel. .

Az igazgató válaszmány örömmel veszi e leiratból tudomásul, hogy Magyarország földmivelési ügyei s egyszersmind

erdőgazdasági érdekei ezentul gróf Szapáry Gyula magas államférfiui tehetségeinek, törhetetlen akaraterejének és fáradtságot nem ismerő munkásságának lesznek gondozására bizva s egyszersmind felkéri az elnökséket, hogy a válaszul adandó feliratban az Országos Erdészeti Egyesület nevében kijelentse, miszerint az egyesület egyfelől teljes odaadással igyekezni fog saját hatáskörében megtenni mindent, hogy ő nagyméltóságának az erdőgazdasági érdekek előbbre vitelét és biztosítását czélzó intézkedései a társadalmi uton előkészített közönség körében rokonszenves fogadtatásra találva, teljes sikerre vezessenek s másfelől bizalommal reméli azt is, hogy ő nagyméltósága figyelmére méltatva, az egyesület szerény, de kitartó munkásságát, ép ugy támogatni fogja önzetlen törekvéseit, mint támogatták különösen az új erdőtörvény életbelépésével megnyílt új korszak alatt elődei.

X. Peklini Keczer Miklós sárosmegyei földbirtokos azon alkalomból, hogy a keczer-peklini m. kir. erdőgondnokság vadászati jogát az erdőkincstártól kibérelte, 500 frtot bocsátott gróf Széchényi Pál volt minister ur rendelkezésére, azzal a kijelentéssel, hogy azt belátása szerint jótékony erdészeti czélokra fordítsa.

Ezen összegből gróf Széchényi Pál f. évi 7.262. szám alatt 400 frtot az egyesületnek küldött meg, azzal a megkereséssel, hogy azt a Wagner Károly-alapítványhoz csatolja.

Az igazgató választmány ezen nemes elhatározásáért az az időközben visszavonult minister iránt jegyzőkönyvileg fejezi ki köszönetét s ennek közlésére az elnökséget kéri fel.

XI. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium mult évi 1.398. szám alatt közli az egyesülettel azon tárgyalások eredményét, a mely a számsorok interpunctiójára nézve a m. kir. és a cs. kir. kormányok között létrejött. Ezen

leirat tartalma az erdészeti közönség tájékozása céljából az „Erdészeti Lapok“-ban részletesen ismertetni fog.

XII. A máriabrunni cs. kir. erdészeti kísérleti állomás új vezetője Friedrich cs. kir. főerdőtanácsos az intézet vezetésének átvétele alkalmából kéri az egyesületet, hogy az intézetet az ő vezetése alatt is rokonszenves támogatásba részesítse.

Tudomásul vétetik azzal a kijelentéssel, hogy az egyesület készséggel támogatni fogja az intézetet kitűzött céljának elérésében.

XIII. A titkár hivatkozással a múlt évi közgyűlés határozatára, felhatalmazást kér, hogy a csemetenevelés ismertetésére kiírt pályázaton jutalomban részesített „Szeget szeggel“ jeligéjű és dicsőréttel kitűntetett „Csemetenevelés“ jeligéjű pályamunkákat kinyomathassa. Együttal a költségek engedélyezhetése végett megemlíti, hogy az első munka rajzai, tekintettel arra, hogy a fametszetek egy része az egyesület régibb kiadványaitól vehető, egy budapesti fametszővel kötött igen jutányos egyesség szerint, mindössze 14 frt 50 krba, a második munkáé pedig 145 frt 50 krba kerülnek, míg a nyomdaköltségek 1000 példányonként az elsőnél 150 frtba s a másodiknál 325 frtra számíthatók, úgy hogy az első munka első ezer példánya mindössze 160 frtba, a másodiké pedig 470 frtba fog előreláthatólag kerülni.

Az igazgató válaszmány ezen előterjesztést általánosságban jóváhagyja, tekintettel azonban arra, hogy Fekete Lajosnak, „Szeget szeggel“ jeligéjű jutalmazott pályamunkája, mint igen sikerült népszerű munka tulajdonképeni célját csak akkor éri el, ha az minél szélesebb körben elterjesztetni fog, egyttal azt is kimondja, hogy e munkát nagyobb számban kinyomatva, a magyar ajku községeknek a törvényhatóságok útján ingyen kívánja megküldeni s az egyesület tagjainak is ingyen

fogja az „Erdészeti Lapok“ mellékleteként rendelkezésére bocsátani. Utasítja tehát a titkárt, hogy a mennyiben a költségek a 600 frtot jelentékenyen túl nem haladnák, ezen munkát egyelőre 5000 példányban nyomassa ki.

A második munka 470 frtra számított költségeit szintén engedélyezi a választmány, azonban itt is kimondja, hogy a mennyiben Tomcsányi Gusztáv szerző kívánná, kinek a nyomtatási költségek megtérülése után a felesleges példányok tulajdonát fogják képezni, ez a munka is 2.000 példányban lesz kinyomatható, mely esetre a költségek, tekintettel arra, hogy a második ezer példány jelentékeny kevesebbe kerül az első ezernél, kerekszámában 750 frttal engedélyeztetnek.

XIV. A titkár az alapszabályok értelmében bemutatja az egyesület ösztöndíjasainak akadémiai bizonyítványait, melyekből kitűnik, hogy Dufek Pál III-ad éves akadémiai hallgató az elmúlt félévi vizsgákon az összes előirt tantárgyakból jeles és jó osztályzatot nyert, minélfogva ösztöndíjának folytatólagos kiszolgáltatására nézve semmiféle akadály fel nem merült. Ellenben Bérczi Béla I-ső éves hallgató, az első félév alatt hallgatott három tantárgyból csupán elégséges osztályzatokat nyert s csak a kétféle rajzból ért el jó osztályzatokat. Ennélfogva tekintettel arra, hogy a múlt évi közgyűlésnek az alapszabályok módosítása tárgyában hozott határozata értelmében ezentul az egyesület ösztöndíjasaitól nem csak a vizsgák letétele, hanem az is megköveteltetik, hogy a félévi vizsgákon a kötelező tárgyaknak legalább 60⁰/₀-ából jó és jeles osztályzattal vizsgázzanak, nevezett ösztöndíjának folytatólagos kiszolgáltatása addig, míg az igazgató választmány ezen ügyben határozni fog, ideiglenesen beszünttetett.

Az igazgató választmány tudomásul véve a jelentést, elismerését fejezi ki Dufek Pál megfelelő előmenetele felett, Bérczi Bélát illetőleg ellenben kijelenti, hogy a bizonyít-

ványában kitüntetett eredményt a mult évi közgyűlés erre vonatkozó határozatában megállapított feltételekkel szemben nem találja megfelelőnek. Mindamellett tekintettel arra, hogy a mult évi közgyűlés ezen határozata az alapszabályokba még beiktatva nincs, ösztöndíját ezuttal még nem vonja vissza, de figyelmeztetni rendeli nevezettet, hogy abban az esetben, ha vizsgáinak eredménye ezentul a mult évi közgyűlésen felállított és legközelebről az alapszabályokban megerősítést nyerendett követelményeknek meg nem felelne, ösztöndíját feltétlenül el fogja veszíteni.

XV. A titkár utasítást kérvén a folyó évi közgyűlés előkészítésére nézve, felemliti, hogy miután az eddigi gyakorlat szerint a közgyűlés felváltva egyszer a fővárosban s egyszer a vidéken szokott megtartatni, s a mult évi közgyűlés tudvalevőleg a fővárosba lett összehiva, a folyó évben megint a vidékre kellene kitüzni gyűlésünket, ez iránt azonban az egyesülethez még eddig meghivás nem érkezett. Az igazgató válaszmány ennélfogva kimondja, hogy abban az esetben, ha az ország valamely részéből junius hó elsejéig esetleg meghivás nem érkezik, az idei közgyűlés is Budapesten fog megtartatni, még pedig az eddigi gyakorlat szerint december hó közepén.

XVI. A titkár indokolt előterjesztésére az igazgató válaszmány megengedi, hogy Major Pál alapító tag, ki ellen az egyesület ügyvédje 100 frt alapítványi tőke és ennek hátrálékos kamatai behajtása iránt keresetet indított, abban az esetben, ha nevezett a hátrálékos kamatok befizetésére nézve tett ígérétét beváltotta, tőke tartozását egyszerre való befizetés helyett havi 5 vagy 10 frtos részletekben törlesztesse.

Hasonlóképen megengedi a válaszmány, hogy özv. Szalay Sándorné mint néhai Szalay Sándor alapító tag örököse, a

férje után hátramaradt tartozásból a hátralékos kamatokat három egymásután következő hónap alatt három egyenlő részletben, a tőketartozást pedig a negyedik hónaptól kezdve havi 5 frtos részletekben törleszthesse.

Végül özv. Haske Emilné azon kérelmére, hogy a férje, néhai Haske Emil alapító tag által tett 100 frtos alapítvány tőkéje s ez évre esedékes kamatai törültessenek, kijelenti az igazgató választmány, hogy ezen kérelem teljesítésére szemben, a folyamodó anyagi helyzetével nem érzi magát feljogosítva, megengedhetőnek tartja azonban, hogy a folyó évi kamatok befizetése után a tőke esetleg a jövő évtől kezdve 5 frtos havi részletekben törlesztessék s a törlesztés ideje alatt kamatok többé ne követeltessenek.

Nevezettek és az egyesület ügyvédje tehát ezen értelemben fognak értesítettni.

XVII. A megelőző választmányi ülés óta a következő rendkívüli befizetések történtek :

a) új készpénzalapítvány fejében befizetett Baszenheimi báró Waldbott Frigyes 200 frtot;

b) a Wagner Károly-alapítvány javára beszolgáltattak: Széchényi Pál gr. ő nagyméltósága a fennebb X. alatt bejelentett 400 frtot; Gabnay Ferencz, egy erdészeti altisztól behajtott rendbirságból 3 frtot;

c) a Bedő Albert-alapítvány javára: Scheint Adolf 5 frtot; Teschler Vincze 5 példány „Futóhomok megkötése“ czimű művet, melynek eladásából eddig 3 frt 40 kr folyt be;

d) kötelezvényben tett régi alapítványaik törlesztésére befizettek: Pagura Antal 20 frtot, özv. Plech Józsefné 14 frtot, Guha Károlyné 12 frt 50 krt, Kabina János 10 frtot, Lévay Simon 30 frtot, Ocsárd

Károly 10 frtot, B o d o r Zoltán 150 frtot, P i s ó Kornél 80 frtot, Mihályfi Mibály 10 frtot, Bona Marinó 21 frtot, Hudák Lajos 15 frtot, Aladics Emil 40 frtot, Belházy Jenő 16 frt 95 krt, Lavotta Albert 80 frtot, Levitzky Albert 20 frtot, Penti Albert 30 frtot, Reinfuss Bódog 20 frtot, Schlachta László 160 frtot, Hangay Géza 20 frtot, Lesenyi Ferencz 30 frtot, Halász F. Antal 40 frtot, Susa Manó 30 frtot, Linszky Károly 36 frtot, Lehoczky János 20 frtot, Emericzy György 50 frtot, Merényi Gyula 50 frtot, Jánossy Dénes 17 frtot, Szöcs Károly 160 frtot, Deés város 75 frtot, Kolczonay Antal 30 frtot és Jenikovszky Lipót 13 frtot.

Tudomásul vétetik.

XVIII. Az utolsó közgyűlés után alapító tagokká való felvételre jelentkeztek: Lé v a y Simon gazd. tanácsnok, szóbeli ígéret szerint 160 frt alapítvánnyal, melynek törlesztésére 30 frtot fizetett előre, ajánlja a titkár; báró Bassenheimi W a l d b o t t Frigyes földbirtokos, cs. kir. kamarás, 200 frt készpénzalapítvánnyal, aj. a titkár; ifj. K o v á c s Pál 160 frt alapítvánnyal kötvényben és D o n á t h Sándor 160 frt alapítvánnyal kötvényben, ajánlja Kovács Géza; C s e r n y Győző 160 frt alapítvánnyal kötvényben, D a e m p f István 160 frt alapítvánnyal kötvényben, S c h e i n e r Gyula 160 frt alapítvánnyal kötvényben, ajánlja Hangay Géza.

Rendes tagokká való felvételre jelentkeztek: P o p o v i t s Ottó erdőgyakornok, S i m s i k Mihály erdőőr, H y r o s s Béla urad. erdész, ajánlja a titkár; H o l i c s k a Imre, R o y k o Béla, I m r e h Miklós, M e z e y Rezső, S c h m i d t Zsiga, Lányi Ernő, K o c h Ervin, M u r á n s z k y Kálmán, S z o n t á g h Andor, G r e g u s Aladár, S e l y m e s s y Ferencz, P o p Simon, E r ő s d y Bálint, P o k o r n y Ferencz, M ü l l e r Albert, R e m e -

nyik Gusztáv, Tretter József, Turdony Emil, Branich Gyula, Somogyi Géza, Somfai Károly, Klimó Aladár, Sze-szich Gyula, Havas József, ifj. Mjazovszky Károly, Kodolányi Gyula, Ziegler Mihály, Czimra József és Föld-váry Gyula erdőakadémiai hallgatók és Szabó Ferencz akadé-miai tanársegéd, ajánlja Fekete Lajos; Berkessi Sándor urad. erdész, aj. Domokos Sándor; Wenk Ferencz erdőgyakornok, aj. Cseh Bertalan; Gellér József erdőlegény, ajánlja Orbán János; Dezsényi Jenő erdőgyakornok, ajánlja Káán Károly; Sternád Ignácz műszaki dijnok, ajánlja Scultéty Náthán; Scholtz Gyula műszaki dijnok, ajánlja Ertl Gusztáv; Szveteszky Géza műszaki dijnok, aj. Soltész Nándor; Kfeller Károly erdőtiszt, Buchelt Ede senior urad. erdőgondnok, Lorch Rezső urad. főerdész, aj. Teschler Vincze; Krause Manó erdész, ajánlja Hayden Antal; Körmendy Károly erdő-gyakornok, ajánlja Illés Vidor; Lukovits Atilla Coburg hercz. erdőhiv. segéd, Dittert Gyula urad. segéd erdőren-dező, ajánlja Pilcz Ottó; Theodorovics Ferencz műszaki dijnok, ajánlja Vadas Jenő; Kugler István műszaki dijnok, Zárva Péter, ajánlja Balás Pál; Bodor Gábor végz. erdő-akad. hallgató, ajánlja Bodor Gyula; Dán Elek szövetségi erdőgondnok, ajánlja Kabina János; Deé Mihály erdőőr, Waedl Mihály erdőőr, ajánlja Székely Mózes; Fischer Mór fakereskedő, ajánlja Lavotha Albert; Saenger Nándor műszaki dijnok, ajánlja Ormai Kálmán; Jureczky Mór erdő-gyakornok, ajánlja Scholcz Ottó, Ferenczy Lajos, akadémiai hallgató, ajánlja Pálos Konrád; Nyúl Sándor végz. erdőakad. hallgató, Mirtse János erdőgyakornok, Kurcz Lajos prépost. főerdész, Cionca Miklós kerül. erdőőr, Lang Richárd kir. főerdész, ajánlja a titkár; Geyer H. Viktor erdő-akadémiai hallgató, ajánlja Tomcsányi Gusztáv; Valamennyien felvétettek.

XIX. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Eleőd Jósa és Illés vándor választmányi tagok kéretnek fel. — K. m. f.

Hitelesítésül :

Eleőd Jósa,

választm. tag.

Illés Nándor,

választm. tag.

Tisza Lajos,

elnök.

Horváth Sándor,

titkár.

II.

(Az Országos Erdészeti Egyesület 1889. évi május 17-én tartott rendkívüli választmányi ülésének jegyzőkönyve.)

Jelen voltak : Elnök : Bedő Albert első alelnök, Belházy Emil, Eleőd Jósa, Illés Nándor, Kallina Károly, Rutska Tidadar és Horváth Sándor egyesületi titkár; Havas József, Sóltz Gyula, Tomcsányi Gyula és Ghyczy Emil választmányi tagok elfoglaltságukkal mentik ki távollétüket.

Bedő Albert első alelnök sajnálattal jelenti, hogy gróf Tisza Lajos elnök ő excja közbejött sürgős törvényhozási teendők miatt az ülésen nem jelenhetik meg, azután megnyitva az ülést, tudatja a választmánnyal, hogy a mai rendkívüli ülés egyedüli tárgyát az 1890. évi bécsi gazdasági és erdészeti kiállítás ügyében kiküldendő vegyes bizottság erdészeti tagjainak megválasztása képezi.

A választás megejtése előtt a titkár felemlíti, hogy a folyó évi április hó 27-én tartott választmányi ülés e tárgyban hozott határozatáról egyfelől a kiállítás központi bizottsága s másfelől az országos magyar gazdasági egyesület azonnal értesítettek. A kiállítási központi bizottság az egyesület értesítését e hó 8-án tartott ülésében örvendetes tudomásul vette s folyó évi 690. szám alatt kelt átiratában köszönetét fejezte ki az egyesület iránt; az országos magyar gazdasági egyesület pedig elfogadván a vegyes bizottság kiküldésére vonatkozó javaslatot ez évi 622. számú átiratában tudatja, hogy a maga részéről

ezen bizottságba gróf Dessewffy Aurél elnökön és gróf Andrássy Aladár és Tolnay Lajos másod elnökökön kívül Benitzky Gábor, Dávid Alajos, Ordódy Lajos, Perlaky Elek, Rohrer Ferencz, gróf Széchényi Imre, Reuss Henrik és Zalay István tagokat küldte ki s egyidejűleg felterjesztést intézett a földmivelési ministeriumhoz is, hogy a maga részéről szintén tagokat küldjön ki a megalkotandó vegyes bizottságba.

Ennélfogva, miután a képviseltetés ügyében egyesületünk is felirt elnöki uton a földmivelési ministeriumhoz, most csupán azon tagok választandók meg, kik a szóban forgó vegyes bizottságban az Országos Erdészeti Egyesületet lesznek hivatva képviselni.

Az igazgató válaszmány, tekintettel arra, hogy az orsz. magyar gazdasági egyesület elnökségén kívül 8 tagot küldött ki a megalkotandó vegyes bizottságba, saját részéről gróf Tisza Lajos elnökön, Bedő Albert első alelnökön és báró Bánffy Dezső másod alelnökön kívül szintén 8 tagot küldött ki, még pedig tekintettel arra, hogy a tagok között az erdőbirtokos és fakereskedői osztály és az erdőtisztek megfelelően legyenek képviselve, a következőket: Baiersdorf Károlyt, Ghyczy Emilt, Hoffmann Sándort, Horváth Sándort, nemeskéri Kiss Pált, Luczenbacher Pált, gróf Nádasdy Ferenczet és báró Popper Sándort.

A további szükséges intézkedések megtételére az elnökség kéretik fel.

Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Eleőd Jósa és Illés Nándor válaszmányi tagok kéretnek fel. — K. m. f.

Hitelesítésül :

Illés Nándor,

választm. tag.

Eleőd Jósa,

választm. tag.

Bedő Albert,

elnök.

Horváth Sándor,

titkár.

L a p s z e m l e.

(S. K.) Adatok Csehország erdészeti statisztikájához. A „Centralblatt für das gesammte Forstwesen“ vázlatos ismertetést közöl az 1885-ben Prágában megjelent „Beiträge zur Forststatistik von Böhmen“ nyomán a cseh királyság erdő- és mezőgazdasági statisztikája köréből.

A mű tárgya két főrésze oszlik. Az első leíró részben az általános erdészeti viszonyok vannak tárgyalva; a második részben pedig 3 fő táblázatban az állandó kataster adatai szerint, az erdő területét tünteti fel, birtokviszonyok és fanemek szerint elkülönítve és viszonyítva az összes területhez, továbbá az üzemet s gazdálkodási módot, a megfelelő átlag évi növedékeket és végül a fatermelést és termelési árakat. A műhöz hat térkép van mellékelve. Ezekben az erdőálladék, magassági viszonyok, a tenyészeti határok, a fanemek (tülevelűek, lombosok és elegyes erdők szerint feltüntetve) viszonya az összes erdőterülethez százalékokban kifejezve vannak grafikailag szemléltethetővé téve.

Az adatokat dr. Kořistka a mező- és erdőgazdasági statisztikai hivatal főnöke és dr. Bernát a statisztikai hivatal titkára dolgozta fel.

Csehország területének felosztása e műben 11 vidékre (Gebiet) van beosztva. Csehország mint e 11 vidék összesége 5,195.426 *ha*, azaz 9,229.650 kat. hold területet képvisel.

A területnek a művelési ágak szerint való beosztását illetőleg az állandó kataster (1850-ki állapot) adatai a következők: szántóföldek, rétek, tavak és kertek 3,077.653 *ha* (5,348.961 kat. hold); legelők és bozót 382.303 *ha* (664.443 kat. hold); erdő 1,507.730 *ha* (2,630.435 kat. hold); összes művelés alatt álló terület 4,967.686 *ha* (8,633.838 kat. hold); terméketlen terület 227.740 *ha* (395.012 kat. hold).

Az ország erdőterülete az összes terület 28·4°/_o-át képezi.

Az 1875. évi adatok szerint az erdőterület 1850-től 1875-ig 33.212 *ha*-al (57.723 hold) megapadt, a mely vesztség 5·20 százaléknak felel meg. E vesztség birtokviszonyok szerint felosztva, csak a kisbirtokosságot (26.797 *ha* = 46.573 hold = 8·74°/_o-al), a községeket és testületeket (7.046 *ha* = 12.246 hold = 2·48°/_o-al) sujtja, míg ellenkezőleg a nagybirtokosság erdőterülete 631 *ha*-al (1.097 hold) megszaporodott, a mi 0·07°/_o-nak felel meg.

Az erdőterületnek birtokviszonyok szerint való felosztása tekintetében 1,474.518 *ha* (2,552.712 kat. hold) mostani erdőállomány mellett esik: a nagybirtokosságra 920.458 *ha* (1,599.756 hold) = 62·4°/_o; a községi és testületi (holt kézen lévő) erdőkre 276.250 *ha*

(480.124 hold) = 18·7⁰/₀; a kisbirtokossági erdőkre 277.810 ha (482.844 hold) = 18·9⁰/₀.

A nagybirtokossági erdőkből az 1875. évi adatok szerint a hitbizományi javakra 352.629 ha (612.869 k. hold); hűbéri javakra 7.947 ha (13.801 k. hold); allodiális javakra 559.827 ha (953.979 kat. hold) esik.

Megjegyzendő, hogy a hitbizományi javak összesége 1880-ban már 381.613 ha-t tett ki.

A legnagyobb erdőbirtokok tulajdonosai az 1880-ki állapot szerint a következők:

Ő Felsége magántulajdona 16.464 ha (28.610 hold-al); Schwarzenberg Adolf herczeg 100.724 ha (175.024 hold-al); Mannsfeld Colloredo József herczeg 45.995 ha (97.927 hold-al); Fürstenberg Egon Miksa herczeg 31.075 ha (54.000 hold-al); Clam-Gallas Ede gróf 27.050 ha (47.006 hold-al); Waldstein-Wartenberg Ernő gróf 25.336 ha (44.027 h.-al); Bugnoy Károly gr. 20.725 ha (36.014 h.-al); Lichtenstein János herczeg 19.484 ha (33.858 hold-al); Chudenitzi Čermin Jaromir gróf 17.304 ha (30.070 hold-al).

A községi és testületi erdők birtokállománya az állandó kataster 1850. évi adatai szerint: községeké 183.577 ha (329.057 hold); püspökségek, egyházak és kolostoroké 69.298 ha (120.440 hold); iskoláké 1.148 ha (1.995 hold); alapok és alapítványoké 29.273 ha (50.876 hold); összesen 283.296 ha (502.368 hold).

A községek között legnagyobb birtoka van: Pizek városnak 5.763 ha (10.014 hold); Bergreichenstein városnak 4.700 ha (8.167 h.); Pilzen városnak 3.236 ha (5.623 hold); Joachimthal városnak 3.050 ha (5.300 hold); Elbogen városnak 3.006 ha (5.224 hold); Komotau 2.814 ha (4.890 hold).

Az egyházak, kolostorok és alapítványok között a legnagyobb erdőbirtokkal birnak: a prágai érsekség 15.725 ha (27.325 hold); a prämontrei rend 11.986 ha (20.828 hold); a szt. Benedek rend 6.275 ha (10.904 hold); a prágai érsekségi káptalan 6.124 ha (10.642 hold); a hradsini cs. kir. hölgyalapítvány 5.707 ha (9.917 h.); a Cistercita rend 5.039 ha (8.756 hold).

Érdekes képet nyújtanak a fanelek elterjedési viszonyait tárgyaló kimutatások. Eszerint van az 1850. évi adatok szerint: túlevelű erdő 1,205.530 ha (2,085.211 hold), azaz 81·7⁰/₀; lombos erdő 89.731 ha (164.952 hold), azaz 6·1⁰/₀; elegyes erdő 179.277 ha (311.542 hold), az 12·2⁰/₀.

Az elegyes erdőknél dr. Kořistka a túlevelűeket 90·9⁰/₀, a lombosokat 9·1⁰/₀-ra becsüli.

Uralkodó fanemek a lúczfenyő, jegenyefenyő, erdeifenyő és vörösfenyő; a lombfák között a bükk (39⁰/₀), tölgy (28·7⁰/₀), nyír (19·8⁰/₀), nyár és fűz (7·3⁰/₀).

Az üzemmódok felújítási és kihasználási módjára felvilágosítást nyújtanak a következő adatok: szálerdő 95·4⁰/₀, sarjerdő 4·6⁰/₀, a 80 éven felüli szálerdő 34·6⁰/₀, 80 éves és azon aluli 47·9⁰/₀, szállalva kezelt erdő 17·5⁰/₀, 20 éven felüli sarjerdő 64·2⁰/₀, 20 éves és azon aluli 35·8⁰/₀.

Ez adatokat illetőleg megjegyzendő, hogy a szállaló üzem főképp a kisbirtokossági erdőkben folytattatik.

Az erdőgazdaság alapelveit illetőleg egy erre vonatkozó táblázatos kimutatás adataiból közöljük, hogy 1,095.344 ha-on (1,903.708 hold), azaz 74⁰/₀-nyi területen tartamos, 379.174 ha-on (659.004 hold) 26⁰/₀ területen pedig a szünetelő üzem van alkalmazásban, továbbá, hogy 997.398 ha (1,733.477 hold = 67⁰/₀) rendszeresen üzemtervszerűleg, ellenben 477.120 ha (819.234 h. = 33⁰/₀) területen csak tapasztalatok alapján üzetik a gazdálkodás, a szünetelő és rendszertelen gazdálkodás vádjára főképp a nagybirtokosság, községek és testületek kisebbszerű birtokait illeti.

A növedéki viszonyok megvilágítására álljanak itt a következők: évi átlagnövedék szálerdőnél ha-ként 2·9 m³, egészben 4,091.700 m³; sarjerdőnél ha-ként 2·4 m³, egészben 162.032 m³; összes évi átlagnövedék ha-ként 2·9 m³; egészben 4,253.741 m³.

Ebből esik a szálerdőknél tűzifára 59⁰/₀, műfára 41⁰/₀, a sarjerdőknél tűzifára 80⁰/₀, műfára 20⁰/₀, összesen a tűzifára 59⁰/₀, a műfára 41⁰/₀.

Az erdőtenyésztésnél a mesterséges erdőfelújításnak nagy szerep jut, bár sok helyütt a nagyobb kiterjedésű erdőknél, valamint a kisbirtokosságnál a természetes felújítás előnyben részesül. Általában véve nagy gondot fordítanak az erdőtenyésztésre és sok helyt valóban mintaszerű berendezésekkel találkozunk. A nagybirtokosok ingyen magvak és csemeték kiosztásával szintén hathatósan elősegítik a kisbirtokos parasztság erdőművelését. Nagyon el van terjedve a fás mezőgazdaság is.

Az idegen fajok tenyésztése tekintetében az említett mű felvilágosítást ad arról, hogy *Pinus Strobus* mindenütt jól tenyészik és Tetschen környékén szép 50—60 éves állabokat képez, azonban a *P. austriaca*-val tett kísérletek nem mindenütt sikerültek. Az *Abies Douglasii* újabb időben mind jobban tért hódít. Szintugy sikerült kísérletekről van említés téve az *A. canadensis*, *Nordmaniana* és *grandis*-sal s a lombfák közül a *Juglans nigra*, *Quercus alba*, *monticola* és *rubra*-val.

Az erdőrendezés terén Csehország minden ujat, a mi jónak mutatkozott elfogadott. Újabb időben a szász rendezési módszer, mely az egyes állabokra helyezi a súlyt, lett uralkodóvá és mindinkább tökéletesedik a behozott revisiók folytán.

A lakosság és erdőterület viszonyát illetőleg 1,242.956 tűzhely, és 5,560.819 lakos mellett esik 100 lakosra 26·5 *ha* (46 hold), egy tűzhelyre 1·19 *ha* (2·06 hold), viszont 100 *ha*-ra (173·8 hold), az összes területből esik 107·1, az erdőterületből 377 lakos.

A tényleges fatermésből esik 100 lakosra átlag 49·1 m^3 tűzifa, 31·2 m^3 műfa, összesen 80·3 m^3 fa; egy tűzhelyre 2·20 m^3 tűzifa és 1·39 m^3 haszonfa, összesen 3·59 m^3 fa.

Dr. Stammnak 1856. évben összeállított adatai szerint a cseh erdők a mellékhaszonvételek hozzászámításával együtt 20,780.000 frtot és 30% termelési költség levonásával 11.778.000 frt tiszta jövedelmet adnak. A mai faárakat és az 1875-ki fatermelés nyers jövedelmét illetőleg 1,474.518 *ha* összes erdőterület mellett a termelt fának nyers pénzértéke 19,965.196 frtra tehető. Az átlagárak m^3 -ként az erdőben a következők: kemény tűzifa 4 frt 44 kr, lágy tűzifa 3 frt 22 kr, kemény műfa 9 frt 85 kr, lágy műfa 6 frt 52 kr.

A faárak emelkedésére nézve érdekesek a következő adatok: a bustehradi császári uradalomban 1 ürméter puha hasábfá (a 30"-es hasából szerint átszámítva) került: 1671—1700-ig 17 krba, 1701—1740-ig 24 krba, 1741—1800-ig 85 krba, 1801—1850-ig 1 frt 47 krba, 1851—1871-ig 3 frt 30 krba.

Az egész országra nézve a legutóbbi időig a tűzifára nézve a következő átlagárak jegyezhetők fel: 1. kemény tűzifa ürmétere 1828—1839-ig 2 frt 02 kr, 1839—1850-ig 2 frt 30 kr, 1850—1854-ig 3 frt 49 kr, 1866—1871-ig 5 frt 06 kr; 2. lágy tűzifa ürmétere 1828—1839-ig 1 frt 50 kr, 1839—1850-ig 1 frt 84 kr, 1850—1854-ig 2 frt 73 kr, 1866—1871-ig 4 frt 03 kr.

Az 1873-ki közgazdasági válság, az 1879-ki németországi magas favámok és kedvezőtlen vasuti díjtételek bénítólag hatottak a műfa árakra, azonban a sűrű népesség, a kifejlődött és virágzó ipar ellensúlyozták e jelenségeket, mint az a következő adatokból is kitűnik, (1875-ki adatok, az árak helyt erdőben értendők).

Értékesítették kemény tűzifából 4 frt 44 kr m^3 -kénti áron 248.188 m^3 , 1,201.672 frt értékben; lágy tűzifából 3 frt 22 kr m^3 -kénti áron 2,445.047 m^3 , 7,863.970 frt értékben; kemény műfából 9 frt 85 kr m^3 -kénti áron 92.779 m^3 , 9,926.085 frt értékben; lágy műfa 6 frt 05 kr m^3 -kénti áron 1,639.750 m^3 , 9,926.085 frt értékben; összesen 4,425.764 m^3 , 19,965.196 frt értékben; vagyis műfáért 10,839.554 frt, tűzifáért 9,125.642 frt.

Csehország 1500 fűrészműve 1875-ben körülbelől 614.000 m^3 fűrészárut dolgozott fel. A zsindelykészítés részint kézzel, részint gépekkel 7—8 millió darabra tehető. Vasuti ászokfa kerekszámában 670.000 drb készült, ilyenmü fa impregnáltatott mintegy 42.000 m^3 . Faszéntermelés, helyenként kátrány és faeczet termeléssel 1·53 millió

hl-re megy fel. Farostanyag gyártás céljából 114 ipartelep 128.710 m^3 lúcz- és jegenyefenyő fát dolgozott fel.

Azonfelül a legkülönbözőbb faipar ágak virágzanak Csehországban, de erre vonatkozólag nem állunk megfelelő adatok rendelkezésére.

Az erdészeti igazgatás és kezelésről meglehetősen szűk körben mozgó adatok vannak közölve; ezekből kitűnik, hogy Csehország erdőtisztikara az 1875-ki létszám szerint 3892 embert számlál, a kik közül igazgató tiszt (leitender Forstwirth) 459, erdőhivatali tiszt (Forstbeamte) 529, erdőgondnok (Revierbeamte) 1954, erdészsegéd (Forstadjunkt) 950.

Az erdővédelemmel 5915 erdőőr (Waldheger) van megbízva.

9807 főnyi összes személyzeti létszám mellett a felsőbb erdészeti államvizsgát letette 253, az erdővédelmi és műszaki személyzet számára előírt alsóbb rendű vizsgát 3181.

Egy gondnoksági tisztre (Revierbeamte) esik átlag 455 *ha* (1322 hold), egy erdőtisztre (Forstbeamte) 379 *ha* (659 hold), egy erdőőrre (Heger) 249 *ha* (422 hold), egy alsóbbrendű erdőőrre (Schutzorgan) pedig átlag 150 *ha* (264 hold erdő).

A napi munkabérek 30—100 krajczárig mennek. Döntési, vízlevezetési és utépitési munkálatoknál az alku szerinti napi keresmény 40 krtól 2 frtig terjed. Ezekben vannak röviden ismertetve Csehország erdőstatistikai adatai.

Vadászati tárcza.

Vaddisznó vadászat Temesmegyében.

Irta: Vadas Jenő.

„Czigány és Lanka“!!

Van-e a számottevő vaddisznóvadász Temes-, Torontál- és Krassó-Szörénymegyékben, ki e két nevet ne ismerné? Alig hiszem. De ha mégis akadna, keritse sorát, hogy részt vehessen olyan vaddisznó vadászon, melyen e két név viselője működik.

És ha a vadász szívében a vadászati izgalmakszülte láng már kialvófélben volna, ha a felhevülés, vadászatokon megédzett lelkületén már nem vesz erőt, ily vadászatokon újból kigyullad szívében a láng, idegeit újra egész hatalmába ejti

az a megmagyarázhatatlan édes érzés, melynek neve : vadász-szenvedély.

Virad. A kocsi előáll. Puskámat, tölténytáskámat s harapnivalóval kibélelt háti zsákomat a pinczetok barátságos társaságában kocsim saraglyájába rakja a „fiu“ s megindulunk.

A lovak vigan haladnak az erdőn keresztül vonuló „nyiladék“ uton, meg-megijedve a bokrokból nagy robajjal felrebbenő fekete rigótól.

A tavaszi levegő balzsama felfrissítőleg hat s érzékeinket a megfigyelésekre oly élessé, fogékonyá teszi, hogy nincs lépés, melynél a természet e szép templomában, az erdőben, ujat ne látnánk, hallanánk.

A természet is most ébred. A fák rügyei dagadni kezdenek, sőt a fekete gyűrűei már ki is fakadtak. Kocsim kikerül egy pocsolyát s beljebb szorul az erdő bokros szegélyébe, honnan egy ág kocsimba ér. Feltűnik, mert ez is már kilevelezett s erősen bizonyítá, hogy a kecskerágón nem tesz túl még a fekete bodza sem, mert tavaszi élénk világoszöld kötösével ő sem akar hátramaradni a magas erdő alapjának kedves diszítési munkájában. Meg is hálálta ezt a szép szavu rigó, mert épen az ő bokrán kezd oly kedvesen csevegni s társait ébredésre serkenteni, hogy rövid idő mulva az egész erdő szárnyas világa rázendíté a reggeli hymnust.

Ekkor azonban már kiértünk a Vadászerdőn átvonuló lippai utra. Ez volt a találkozó.

Két kocsi már itt várt. Az egyikén ült Mokry, István a délmagyarországi vadászok e tipikus alakja, a másikon pedig a fáradhatatlan s vadászatra minden pillanatban kész Jankovich Miklós a két Cerberussal : Czigánnyal és Lankával. Kölcsönös barátságos „jó reggelt“ köszöntések után megindultunk Bruckenaus felé.

Az ut mindkét oldalán nagyobbára még erdő áll.

Minél tovább nézem, annál jobban elkomorodom, mert ez erdőkre is ki van már mondva a halálos ítélet.

„Irtás“ a csábitó jelszó. Hódol is e jelszónak vidékünk megannyi svábja s derüre-borura veszi bérbe az irtandó területeket 6 évre s az első (!) esztendőől kezdve fizet holdanként 15—33 frtot. Szereti a sváb a humust, abban van minden reménye. Ki is szija 6 év alatt minden zsirját annak az áldott szűz földnek. És 6 év múlva?

Jön a „telepes“ s vele a nyomoruság.

Rövid a történet, de igaz.

Az ut baloldalán, hol a legszebb 40—60 éves tölgyerdők gyönyörködtették a szemet, már nagy réseket vágott a favágó fejszéje. A „méter“-ekbe rakott friss fa „bütü“-jén megtörik a kelő nap aranyos sugára s megfényesíti a kiemelkedő s magas karók közé szorított rakásokat. Elmélkedem s olylyá tünik fel előttem az egész, mint egy temető, melyben sirhantok emelkednek a maguk keresztjeivel és siremlékeivel. Temető is ez, olyan, melynek lakói mind idő előtt, még egészen fiatalon „természetellenes“ halállal haltak meg. Még szomorúbbá teszi e temetőt az, hogy áldozatai a „feltámadás“ magasztos tudata nélkül, sőt annak teljes kizárásával multak ki. Requiescant in pace.

Szinte jól esett e szomoru kép s elmélkedés után a gyarmathai tubák színü gőzmalmot, az előtérben ékeskedő „Az utolsó garashoz“ czimzett korcsmájával megpillantanom. A malom úgy tetszik már reggelizett, mert nagy kürtője ugyancsak vigan eregette a füstgomolyokat, erős versenyre kelve Mokry bátyánkkal, ki „fél kilós tömésü“ pipájával sehogy sem hagyta magát sarokba szorítani. Zakatolt is a malom keményen, s mikor mellette elhaladtunk, gőzsípjával bosszúból akkorát füttyentett, hogy a Jóska kocsisnak elég dolga akadt a lovakat megnyugtatni. Ennek köszönhattük, hogy a gyar-

mathai kapaszkodóra hamar felértünk s alig vettük észre ama nagy eseményt, hogy immár a Gyarmatha nagy községbe vezető utat is kavicsozzák. Ezentul a gyarmathai bor bizonyosan még olcsóbb lenne, ha nem fészkelte volna be magát szőlőjébe a phylloxera, mely a szomszédos bruckenau szőlőket már tönkre tette.

Szomoru látványt is nyujt az a domb, mely alatt elhadtunk s melyen még a mult évben ez időtájt szorgalmasan takargatta ki szőlőjét a sváb, most pedig a maga kietlenségével oly lehangolólag hat kedélyünkre.

No de itt az erdő. Félre minden búval, gonddal s elmékedéssel, mert Diana istenasszonya kegyes jóvoltából ma talán tette kerül a dolog.

Nem tudnám hirtelen megmondani, hányszor tettük meg már ezt az utat a „Samu“ kedvéért, annyi azonban bizonyos, hogy nagyon meg lehet elégedve tisztelgésünk ily gyakori ismétlésével. Mert hát tudni való dolog, hogy a „Samu“ az agyarosoknak egy nagyság s furfangban még eddig páratlan példánya. Mokay bátyánk tenyere épen belefér „csapájába“. Másodmagammal láttam, midőn egy teljesen érett s magas növésű zabbal ékeskedő táblán végig száguldva, olyan utat hagyott maga után, minha szekérrel gázolták volna arra. A zabból a vadkan jól kimagaslott. Szóval, óriási példány. Ma itt van, holnap ott. Három év óta ismerjük, hajszojuk s lövésre sohasem került. Ez okozza aztán, hogy a mint „Samu“ itt vagy ott tartózkodását jelentik, lázat kapnak a vadászok s nyomban kezdődik a hajsza.

Csak egy vadász van, ki higgadtságát el nem veszíti s ez a mi vadász vezérünk Jankovich.

De azért ő is mindig jön, habár „Samu“ létezésében erősen kételkedik. „Tengeri kigyó“ ez, „mesebeli sárkány“, szokja mosolyogva mondani, de azért jön. Nemcsak jön, de a

mint Drillingje felszereléséből következtetjük, minden Tamáskodása daczára komoly ismerkedésre van elkészülve. Ma is mosolyogva fogadta az öreg „Gyuri“ főerdőőr abbeli jelentését, hogy a „Samu“ itt van s csak azt jegyezte meg erre, hogy „Czigány“ és „Lanka“ is itt vannak.

De hát kik vagy mik ezek?

Csörög a láncz s Jankovich ur téglavörös színü vadászkozsijából kivaczkalódik két kutya. Közönséges kuvasznak vélnéd, ha az ország-uton farkát behuzva ballagni látnád, vadul támadó párduczna, mikor a vadkant vaczkából felriasztva, üzőbe veszi s feltétlen megállásra kényszeríti.

Középnagyságu komondor fajból való mindkettő. Fejük kicsiny, hosszukás orral s felálló denevér fülelkel. A fülhegyek eléhajló s könnyen mozgó lebentyükben végződnek, ugy hogy menés, de különösen szaladás közben a fülvégek folytonos libegése komikus hatást idéz elő. Mindkét kutya szine fekete, csupán torkuk alja s hasuk sárgás-fehér. Szemök villogó, barátságosnak épen nem mondható.

Gazdájukon kívül senki mást nem ismernek s idegen által magukat vezetetni csakis akkor engedik, ha gazdájuk folytonos simogatással s hizelgő szavak kíséretében adja kezébe a lánczot. Ezen viselkedésük egyébiránt könnyen érthető, ha meggondoljuk, hogy otthon egész nap lánczon vannak s csak későn este, midőn czerberusi nehéz feladatuk kezdődik, bocsáttatnak szabadon.

Nem csuda tehát, ha az öreg Gyuri főerdőőr most is, mint minden alkalommal, kellő respektussal veszi át s vezeti „csapára“ e két — nekünk vadászoknak különben igen kedves — tigrist.

Alig haladunk a vágás sűrűjén keresztül kigyózdó ösvényen, a kutyák nyugtalankodni kezdenek. Szimatolnak. A szimat helyes, mert ime a puha talajon mindnyájan észrevesz-

szük a „csapást“, de azt is, hogy gazdája nem a keresvekeresett „Samu“. Szótlanul egymásra nézünk s én megértettem Jankovich ur mosolyát.

Az öreg Gyuri egyre biztatott, hogy egy nagyobb is van, mely a szántóföldek felől a vágás másik részén hatolt a sűrűbe s minthogy a „csapa“ nem vezet ki, biztosít, hogy benn fekszik. Talán ez lesz a „Samu“!? A haditervvvel rögtön készen voltunk. Jankovich s Gyuri a kutyákkal a szántóföldek felé kerülnek, mi ketten Mokryval s egy erdőőr a vágáson végig vonuló ösvény ismert váltóin helyezkedünk el.

Én egy tőkére telepedtem le s örömmel figyeltem a körülöttem élénken nyilvánuló madárélet kedves jelenségeire.

A vágás közelében kanyargó Beregszó patak sással benőtt medréből nagy sáporással kél ki két „tőke rucza“, jelezvén, hogy nyugalmukat a közelükben járt „csapázó“ vadászok zavarták meg. Nagy kört irnak le fejünk felett s miután igazi „madártávlatból“ meggyőződnek, hogy veszedelemtől tartani nem lehet, légi utjokból ismét aláereszkednek tulajdonképeni elemükre : a vízre.

A körülöttem élénken felhangzó madár dal, különösen a megérkezett fülemilék érzésteli, a fakadó szerelemtől áthatott éneke már-már melancholikus hangulatba ejt, midőn megszólal : „Czigány“.

Villanyzikrától váratlanul érve, nem ugrottam volna fel oly hirtelen, mint e hang hallatára. Pedig csak két „hau-han“-ként hangzó egyszerű ugatást hallottam. Pár pillanatnyi csend után az ugatás ismétlődött s belevegyült egy vékonyabb, de szintén ugatásszerű hang, a „Lankáé“.

Tudtam, hogy a disznót verték fel. Mert ha más vad kerül elibük, rendszeren ignorálják s csak ritkán, de akkor is legföljebb egy-két perczre iramodnak utána. Ilyenkor nem ugatnak, hanem „csaholnak“ mint a vadat üző kopó.

Most mind a kettő ugatott. Ugatott úgy, mint talán soha. Meg voltam győződve, hogy a „Samura“ akadtak, mert ily zenére csakis ő lehet érdemes.

A vadászszenvedélyen kívül erőt vett rajtam, ekkor a kíváncsiság láza s feltámadt bennem a vágy „Samuval“ találkozni.

A kutyák alig dolgoztak egy-két perczig, eldördült egy lövés. Agyamon e pillanatban még nem futott végig a gondolat: „hogy immár másnak kedvezett a szerencse“, midőn eldördül a második lövés, mely után néhány másodpercig siri csend következett be. Meg voltam győződve, hogy a disznó „teritékre“ került. És ime egyszerre hallom, hogy a kutyák a legnagyobb erélylyel folytatják a hajtást.

Kezdtém nem érteni a dolgot, mert azt feltételeznem, hogy a disznót Jankovich vagy az öreg Gyuri elhibázták, nem lehetett.

A hajsza mindinkább a mi oldalunk felé tartott s nemsokára a csörtetést is hallottam a sűrűben.

Vérem pezsgett. A vadászszenvedély annyira erőt vett rajtam, hogy nem törődve semmivel és senkivel, mindenképen a harctérre igyekeztem jutni. Ez most már annyival inkább könnyebb is volt, mert a kutyák határozottan jelezték, hogy a disznót megállították. (Standlaut).

Egy keskeny vadcsapáson már oly közel jutottam az élet-halál harc színhelyéhez, hogy képzeletemben szinte láttam már a „Samu“ körvonalait. Hallottam mindent, de a nagy sűrűben nem láttam semmit.

Egyik fél sem tágitott. A kutyák bámulatos kitartással tették lehetetlenné a disznó menekülését, úgy hogy most már csak egy kis körben folyt a harc. Ép e körbe igyekeztem bejutni, midőn a kis ösvényen feltűnik előttem Mokry marciális alakja arcához emelt fegyverrel. E pillanatban eldördül egy lövés s látom, hogy Mokry még mindig arcához emelt

fegyverrel áll. És nem hiába, mert a disznó egyenesen neki-tör. Két lövés, egy „megvan“ kiáltás s a disznó ott feküdt a sűrűben, most már nem törődve azzal, hogy a Czigány és Lanka fülénél tartották fogva.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy Mokryhoz intézett első kérdésem volt: „a Samut lőtte le?“ „Nem“ volt az egykedvű felelet. Megkönnyebbültem, mert mi türes-tagadás, magam is pályázom a „Samu“ leterítésére s mint vadász örömmel fogadnám a „vadászdicsőség“ pályadíját.

Ki tudja ki lesz a boldog pályadíj nyertes?

A mozdulatlanul elterült disznóhoz csak közeledni is Isten kisértés lett volna, mert a két derék kutya mint két sárkány őrizte prédáját, mely 2 év alatt a huszonketedik. Mig végre a sok jeladás után megérkezett kedves gazdájuk s tisztességes távolságra vezette a mai nap eredményének e fő-tényezőit.

Erre megvizsgáltuk a disznót s lövéseket. Erős kocza volt (kisigerelve 101 kilót nyomott) 5 golyólövéstől vérezve. Táhát mind az 5 lövés talált, melyek közül az utolsó 3: egy „tüdő“, „vállap“ és „fej“ lövés egyenként is feltétlenül halálos volt. Az első két lövés közül az egyik „béllövés“ volt, a nélkül, hogy a zsigert megsértette volna, (az öreg Gyuri lövése) a másik pedig „haránt-lövés“ (Jankovich ur golyója.) Ennek következtében a disznó „teritékre“ hozatalát Mokry golyóinak íteltük oda.

És „Samu“??

. Csörög a láncc s a csörgés hangjába bele-
vegyül előttünk haladó vadászvezérünk mormogása, melyből világosan kihallik e pár szó: „tengeri kigyó“, mesebeli sárkány“.

Meglátjuk igaza volt-e?

A fapiacsról.

Budapest, május hó 31.

(B.) A hazai piacok üzleti viszonya a már sokáig tartó szárazság következtében ingadózó s ha a mostani rendkívül meleg és száraz időjárás még hosszasabban tart a faüzlet eddigi jósága is szenved. A nyári eladásra szánt anyagok leszállítására még eddig eléggé jó vizállás volt mindenütt, azonban több hely lévén az országban, hol már 4—6 hét óta semmi eső sem volt, a nagy szárazság továbbtartása a tutajozást is hátráltatni fogja. A mi a külföldi üzleti viszonyokat illeti, azok eddig változatlanok s remélhető hogy a kiviteli üzlet továbbra is megtartja eddigi élénkségét.

Franciaországban a bortermésre kedvező kilátás lévén, a donga-anyagok kereslete élénk s a fiumei kivitel is jelentékenyen fokozodik.

A cseh- és németországi kőszénbányák munkásai több helyt kiálltak a munkából — strájkolnak —, s általában munkaidő leszállítást és munkabér-felemelést kívánnak. E körülmény a kőszénfogyasztók körében nem egy helyt okozott zavart s elébbtöbb a kőszén drágulását idézi elő; ezért úgy hiszszük, hogy a faszénre vagy fával való tüzelésre berendezett hazai iparvállalatok, melyek vezetői gyakran mondják a favásárlásnál, hogy kőszénre rendezik be a tüzelést, jól teszik ha behatóan megfontolják, hogy hol hagynak fel a biztos és különösen a jó vas és szép üveg gyártására szükséges tüzifa fogyasztással.

A vasanyagok kereslete élénk s ezért a vasgyárak termelése is fokozodván, az e célra szükséges tüzelőfa értéke is javult, bár tagadhatlan hogy a vasgyárosok a javult vasárakból a fát méltán megillehető részt nem szívesen hajlandók az erdőbirtokos részére fizetni.

K ü l ö n f é l é k.

Pályázat. Az erdőőri szakiskolák növendékeinek felvétele tárgyában a földmívelési ministerium folyó évi 29.900. szám alatt a következő pályázati hirdetést bocsátotta ki.

A királyhalmi, vadászerdei és lipótújvári m. kir. erdőőri szakiskolákba, melyeknek tanfolyama két évre terjed, a f. évi október havában kezdődő tanfolyamra, részint állami ellátás mellett, részint saját költségen, összesen 52 tanuló fog felvétetni.

A felvétetni kívánók igazoltatni tartoznak, hogy:

1. tizenkét éves korukat betöltötték, s illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig betöltik és harminczöt évesnél nem korosabbak;

2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszonyaihoz szokott és edzett testalkattal, s különösen jó látó, halló és beszélő képességgel bírnak, mely kellékek igazolására kincstári erdészeti orvos, honvédorvos vagy vármegyei orvos bizonyítványa szükséges, megjegyeztetvén, hogy minden az intézetbe felvett tanuló testi épsége és egészségi állapota az intézet orvosa által a jelentkezés alkalmával szigoruan felülvizsgálattatik, s az, kinek testi szervezete hiányos, vagy a ki valamely ragályos, avagy az intézeti foglalkozás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenved, az intézetbe be nem fogadtatik;

3. az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, jól olvasni s a közönséges négy számmivelet szerint jól számolni tudnak;

4. erkölcsi magaviseletök jó;

5. katonai kötelezettségben állnak-e, igenlő esetben kötelesek ebbeli igazoló könyveiket is bemutatni.

Bejelenteni tartoznak továbbá, hogy kérvényükre a válasz mely czim alatt, illetve mely vármegyébe, és mely posta-állomásra küldendő.

Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy azon tanulók, kik saját költségükre vétetnek fel, az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházatért évi 150 (egyszázötven) frtot félévi előleges részletekben fizetni, s ehhez képest a felveendő tanulók, esetleg azok szülei, gyámjai vagy munkaadói, kir. közjegyző előtt kiállított okmánynyal igazolni tartoznak, hogy az évi 150 forintnyi eltartási költséget a kitűzött időre pontosan befizetik.

Az állami eltartás mellett felvett tanulók, illetve azok szülői, gyámjai vagy munkaadói azon esetben, ha a tanuló az erdőöri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként elhagyja, vagy az intézeti szabályzat értelmében elbocsáttatik, a ráfordított költségeket, egy évre 150 forinttal számítva, az államnak megtéríteni kötelesek, s ugyanerre nézve, hogy ezt az illető szakiskola igazgatóságának felszólítása után legkésőbb hat hét alatt teljesítik, szintén közjegyző előtt kiállított okmányt tartoznak bemutatni.

Minden tanuló tartozik a szakiskolába való belépés alkalmával magával hozni: 6 inget, 6 lábravalót, 6 zsebkendőt, 10 pár kapezát vagy harisnyát, egy pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria csizmát, és pedig valamennyit új állapotban.

A fennálló iskolai szabályzat értelmében figyelmeztetnek tehát azok, kik az erdőöri szakiskolába felvétetni óhajtanak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket, melyhez az állami ellátás mellett felvétetni óhajtóknál azok szegénységi állapotát igazoló hiteles községi bizonyítvány is mellékelendő, azok pedig, kik akár magán, akár állami erdészeti szolgálatban állanak, mindig előljáró tisztjük vagy hatóságuk útján, legkésőbb f. év július

hó végéig a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz adják be.

(I.) **Az elvetett makk megóvása egerek ellen.** Riley C. V. rovarok ellen ajánlja a következő szert. Őszsze kell keverni két rész finomított petroléumot — illetve azt, a melyet világitásra használunk — egy rész tejjel valamely edényben 30° C. hőmérsék mellett. A keveréket szivattyuval, fecskendővel vagy habaróval addig kell keverni, míg tökéletes emulsió nem képződik. Ez akkor történt meg, ha a keverék krém állományúvá válik. Ezen crémet már most tetszés szerint fel lehet higitani vízzel s azzal a növényeket, minden kár nélkül meg lehet fecskendezni, ha mintegy 20-szor annyi vízzel higitattott fel.

Dr. Horváth Géza e folyadékot megpróbáltatta a farkasdi kísérleti szőlőtelepen almamaggal, a melyet ősszel vetettek el, s mig azelőtt az egerek mind elpusztították, vagy nagyon megrongálták a magot, most hozzá sem nyulnak.

Riley azt állítja, hogy az emulsió 2—3 akkora térfogatu vízzel higitva, a szőlő gyökereire semmiféle káros hatást nem gyakorol. Ez okból ily higitással a makkot bátran locsolhatjuk vele, vagy áztathatjuk benne.

Jó sikerrel alkalmazták ugyanott kukoriczamaz megvédésére a kátrányos vizet. Elegendő a hordó fenekén maradó kátrány-salakra vizet önteni s azt néhány óráig rajta állva hagyni. Ebben is áztatni kell a magot vetés előtt, vagy vele jól meglocsolni.

Az esetleges kísérletek eredményéről tudósítást kérünk.

A cserfának két rovarellenségéről. Az „E. L.” folyó évi márczius havi füzetének 257. lapján „Cynipsek tömeges megjelenése”-ről tétetik említés tölgyerdőkben.

Ezen cikk alatt leirtakhoz hasonlót tapasztaltam a lippai és álliosi kincstári, valamint a gróf Zselénszky keszinczi

erdejében mult évi augusztus, szeptember és október havában cserfákon, melyek leveleinek alsó lemeze, de gyakran egész felülete kisebb lencse nagyságu, félgömb alakú kinövésekkel volt ellepve.

A félgömbalaku dudorodások színe a képződés első idejében világossárga, később sötétbarnássárga volt, mely szín a félgömböcske csontanyagszerű belső magját borító szőrök által képeztetett.

E kis kinövések belső kemény részét felvágva, abban egy szürkésfehér álca vagy báb volt kivehető.

Mily nagy volt a leveleknek ezen gubacsképző rovar által való ellepése, megemlítem, hogy egyes elnyomott fiatalabb törzseken az összes levelek ily kinövésekkel borítottván, mintegy megfojtva tövön száradtak ki, az erőteljesebb törzsek pedig sinlódtek, a mi a leveleknek 2—3 héttel előbb való lehullásában jelentkezett.

A veszély legnagyobb volt a szélesebb utak vagy nyiladékok mellett lévő és dél, délkeletnek fekvő 10—40 éves ritkásan álló fákon, honnét azután valószínűleg egyes kifejlett rovarok továbbvándorlása folytán az a zártan álló fák koronáján is mutatkozott.

Egyes szélső fákon a levelek tömegesen ellepetvén, azok bársony vagy taplóból készülteknek látszottak s a nyél felé széleik behajlottak.

Lombhullás után azt hittem, hogy a baj megszűnt, de ez évi május hóban gondnokságom lippai részében ismét észleltem hasonló rovarok fellépését, ezek azonban nem a még fejletlen leveleken, hanem a virágokon, mogyoró nagyságu kinövéseket okoztak.

Ezen gömbök színe friss állapotban egészen megyszínű, sárgásveres erezzel az egyes rovar fészkek körül, mert minden ily, a virágot körülövező gömb 20—30 álcának kelőhelyét

foglalja magában. A borító szőrök most sokkal hosszabbak mint a mult ősszel észlelt gubacsokéi s inkább gyapotszerűek.

Hogy a gubacsképző rovar meghatározható legyen, bátor vagyok mutatvány ágat mellékelni, megemlítvén még, hogy az említett rovarok fellépését kizárólagosan a cserfán észleltem.

Nemes Károly,

m. kir. erdész.

A beküldött mutatványágak dr. Horváth Géza urnak, az országos filoxera kísérleti állomás főnökének adattak át, a kitől a fennebbiekre a következő felvilágosítást nyertük :

„A közlemény első részében említett gubacsok leírásából kitünik, hogy azoknak előidézője nem valamely gubacsdarázs (Cynipida), hanem egy gubacslégy (Cecidomyda) volt, és pedig a *Cecidomyda circinans* Gir. Ez annál kevésbbé lehet kétséges, mert a vezetésem alatt álló orsz. kísérleti állomás 1887. június havában hivatalos uton ugyancsak Lippáról kapta ennek a légynek a gubacsait. A beküldő Gabnay Ferencz m. kir. erdész ur egyszersmind jelentette, hogy a gubacsok a lippai erdőgondnokság területén nagyobb megszakításokkal mintegy 2000 holdon az összes nyiladék és utszéli cserfák leveleit ellepték, úgy hogy azok messziről fehér virágnak látszottak.

A most beküldött gubacsokat nem a fennebb említett rovar idézte elő, hanem csakugyan egy gubacsdarázs, mely Pászlavszky József tanár ur szives meghatározása szerint a csak 1882. óta ismeretes *Chilaspis Löwri* Wachtl fajhoz tartozik, és melyet Magyarország területéről eddig még nem ismertünk.“

Dr. Horváth Géza.

(*Rgh.*) **Pajódok irtása petrolummal.** A mint az „Oest. Forst-Zeitung“ szerkesztőségével tudatják, Oroszországban ugy az erdei, mint gyümölcsfaültvényekben és csemetekertekben sikerrel használják a pajódok pusztítására, a petrolumot.

Csak legujabban is a gr. Scheremetjeff-féle uradalomban,

egy 63 ha kiterjedésű erdeifenyő ültetvényt mentettek meg a pajódoktól, a petroleum alkalmazásával, míg egy másik 18.000 darab csemetéből álló ültetvény, melyet nem védelmeztek, teljesen tönkre ment a pajódok pusztítása következtében.

(Rgh.) **Szeszgyártás makkból.** Általánosan ismeretes lévén, hogy a makk több mint 20⁰/₀ keményítőt tartalmaz; újabban kísérletet tettek annak a szeszgyártásnál való hasznosítása érdekében. A héjától megfosztott makkot megőrölve, buzával és árpával arányos mennyiségben keverve, élesztő hozzáadásával erjesztették és az erjedt czefrét, az ismert magas nyomású eljárás mellett, gyors lepárlásnak vetvén alá, állítólag a közönséges gabona-pálinkánál sokkal izletesebb szeszt nyertek. „Schweizerische Zeitschrift f. d. Forstwesen“

(Rgh.) **A nedvesség befolyása a fák hosszúságára.** A „Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen“ folyó évi 2. füzetében Hildebrand R. azon kísérleteit teszi közzé, melyeket a különböző fanemek hosszúsági irányban való kiterjedésének tanulmányozása körül végzett. Kísérleteinek eredménye gyanánt a következő tapasztalati adatokat közli:

Legrövidebbek az összes fanemek akkor, midőn a víz teljesen kivonatik belőlük.

Vizfelvétel folytán a rostok irányában mutatkozó kiterjedés, a fanemek szerint, az összes hosszúnak 0.1—2.0 százalékát teszi ki.

Némely fanemek, ha a nedvesség felvétele következtében a rostok irányában kiterjedtek, az utólagos kiszáritás alatt nem rövidülnek meg annyira, mint voltak eredeti állapotban.

Kísérletei alapján a szerző, a mérőrudak és mérővesszők készítésére a dió, mahagoni és tölgyfákat teljesen alkalmatlannak tartja.

A folyó év őszén tartandó erdészeti államvizsgák tárgyában. A folyó év őszén erdészeti államvizsgát tenni szándékoznak

figyelmeztetnek, hogy a vizsgaletétel engedélyeért a fennálló államvizsga szabályzat értelmében beadandó folyamodványait a szabályszerűleg szükséges okmányokkal és szakbeli leirással felszerelve, legkésőbb folyó évi július hó végéig az erdészeti államvizsgáló bizottság elnökéhez, Bedő Albert országos főerdőmesterhez (Budapest, földmivelésügyi ministerium) bérmentve küldjék be.

Az államvizsgák megkezdésének napja a fennebb említett szabályrendelet 2. §-a értelmében fog annak idejében közzétetni.

Az „**Erdészeti rendeletek tára**“ 1887. évi, vagyis VII., továbbá 1888-dik VIII. évfolyama az Orsz. Erd. Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utca 10. sz.) megrendelhető. Ára az egyesület tagjai részére, ugy az egyik mint a másik füzetnek, 30 kr, nem tagok részére pedig 60 kr.

Az „**Erdő-Ör**“ vagy „**Az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben**“ czimű munka ötödik kiadása megjelenvén, felkéretnek azon erdőhivatalok, erdőgondnokságok és szaktársak, kik az erdészeti műszaki segédszolgálatra készülő egyének részére ezen könyvet megszerezni kívánják, hogy annak postautánvétel útján leendő megküldése iránt az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalát mielőbb értesíteni sziveskedjenek. A folyó évi május hóban megjelent könyv ára példányonként 3 frt.

„**A tölgy és tenyésztése**“, továbbá az „**Erdészeti földméréstan**“ czimű pályanyertes munkák szintén kaphatók még.

Megrendelések, legcélszerűbben postautalvánnyal, az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához intézendők (Budapest, V., Alkotmány-utca 10.) Ára az elsőnek az egyesület tagjai részére 2 frt, nem tagok részére pedig 3 frt; a másodiknak pedig az egyesület tagjai részére 3 frt 50 kr, mások részére 5 frt.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések.

(Az 1889. évi április hónapban teljesített befizetések).

A rövidítések magyarázata

ak. = alapítványi kamat; att. = alaptőke törlesztés; ua. = új alapítvány (tagsági); Dfa. = Deák Ferencz alapítvány; Wka. = Wágner Károly alapítvány; Tla. = gr. Tisza Lajos alapítvány; Baa. = Bedő Albert alapítvány; hbj. = házbér jövedelem; td. = tagsági díj; ld. = lap díj; hd. = hirdetési díj; pd. = póstadíj; pkt. = postaköltség térítvény; Npt. = Erdészeti Zsebnaptár; Ert. = Erdészeti Rendeleték Tára; rk. = rendkívüli bevétel; áb. = átfutó bevétel; T. és t. = „Tölgy és tenyésztése” című mű; Fmt. = „Erdészeti Földméréstan”; Ófa. = Ó Felsége fénynyomatu arcképe; ik. = időközi kamatok; t. = térítvény; ás. = állami segély.

Befizetés. frt.	Befizetés. frt.
Börzsönyi Gyula, Fmt. 3.50, td. 3.50	7.00
Bodor Zoltán, att.	50.00
Bona Marino, att.	5.00
Bodor Gyula, Fmt.	3.56
Bechine Ferencz, ld.	6.00
Bátskor Lajos, Npt.	1.20
Balogh Ernő, Fmt.	5.00
Bustyaházai m. kir. erdőhivatal, Ert.	7.06
Cotteli Honorat, td.	2.00
Deés város, att.	75.00
Diószeghy Lajos, td. 4.00, Fmt. 3.50, Ert. 0.66	8.16
Deé Mihály, td.	4.00
Dudutz Károly, td.	4.00
Derzi Gábor, ak.	8.00
Dömötör Tihamér, ak. 6.00, Fmt. 3.50, T. és t. 2.00, Ert. 0.66	12.16
Erdősy Bálint, Fmt.	3.50
Ferencsik Ödön, Fmt.	7.00
Fekete Lajos, Npt.	20.00
Fertsek Ferencz, td.	4.00
gr. Forgách Károly, Ófa.	8.00
Förster Gyula, Ert.	0.30
Földi János, Ófa.	3.50
Földmivelés-, ipar- és keresk. m. kir. ministerium, Ert.	132.78
Gombossy Ferencz, td.	5.00
Gabnay Ferencz, Wka.	3.00
Gulácsy László, Fmt.	3.70
Galamboz Béla, Npt.	2.00
Gyöngyössy Béla, ak.	8.00
Geyer H. Viktor, td. 4.00, Fmt. 8.50	12.50
Hartl Sándor, Npt.	1.56
Hudák Lajos, att.	5.00
Heim János, Fmt.	1.50
Hajdu József, Fmt. 3.56, T. és t. 2.00	5.56
Hubay Zsigmond, ak. 8.00, T. és t. 2.00, Fmt. 3.50	13.50
Hirsch István, ld.	3.00
Hoffmann Armin, td.	16.00
id. Hoffmann Sándor, ak.	3.00
Ifftsits János, Npt.	1.50
Imre Dénes, Npt.	4.06
Imreh Miklós, Npt.	1.06
Jenikovszky Lipót, att. 13.00, ak. 7.00	20.00
Kern György, T. és t.	2.06
Kauffmann Albert, td.	8.00
Klaudiny Kálmán, td.	4.00
Koch Ede, td.	8.00
Kolczonay Antal, att. 30.00, ak. 1.50	31.50
Káspár József, td.	8.00
Kovács Antal, td.	8.00
ifj. Klein Mór, ld.	7.20
Kilián Frigyes, ld.	40.00
Lönhárt Frigyes, td.	8.00
Lesenyi Ferencz, att.	10.00
Liedermann Emil, td. 8.00, Npt. 1.20	9.20

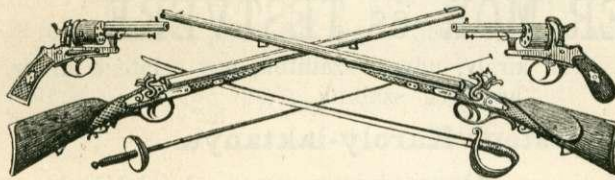
	Befizetés. frt.		Befizetés. frt.
Lang Richard, td.	8.00	Sülle Antal, td.	4.00
Lende Ede, Ert.	—35	Szelezcky János, Fmt.	5.00
Murányi Károly, td.	8.00	Székely József, Fmt. 3.50, T. és t. 2.00	5.50
Müller Albert, Fmt.	7.00	Schustek Mór, td.	8.00
Mihályfi Mihály, att. 2.50, ak. 0.08	2.58	Steinhausz József, ak.	5.00
Mitták Vilmos, td.	4.00	Schübl Károly, hd.	10.00
Manhalt József, td.	8.00	özv. Szalay Sándorné, ak.	15.00
Mojzer Károly, td.	4.00	Spitz Bernát, hd.	50.00
Mikolásck György, ld.	8.00	Szigethy Rezső „Segédtablá“-ért	4.00
Márk András, Npt.	1.70	Selmeczbánya sz. k. főbányaváros, Fmt. 3.50, T. és t. 2.00	5.56
Mihalik Gusztáv, Npt.	1.56	Tomcsányi Gusztáv	17.91
ifj. Nagel Otto, Npt.	1.50	Tóthi Szabó Sándor, td.	8.00
Nagy László, Npt.	2.56	Tóth Lajos, td.	8.00
Ocsárd Károly, Npt.	1.00	Tóbiás Miklós, ÓFa.	3.50
Okolicsányi Lajos, td.	8.00	Tatarek Rezső, td. 8.00, Npt. 1.20	9.20
Oberrecht Béla, Ert.	—66	Turcsa Tivadar, td. 7.00, Fmt. 3.50	10.50
Okolicsny József, Fmt.	3.56	Tretter József, Fmt.	7.06
Pozsony sz. kir. város, td.	8.25	Tiller Mór és testv., hd.	8.00
Pisó Cornél, att.	20.00	Tóth Gyula, Npt.	1.20
Pankovits Béla, Fmt. 3.50, Npt. 1.00, Ert. 0.36	4.86	Urbánszky István, Fmt.	5.06
Parragh Béla, ak.	8.00	Uj-Radna község, hd.	11.50
Pál Tamás, td.	16.00	Ungvári m. kir. főerdőhivatal, Fmt. 24.50, T. és t. 18.06	42.56
Rutska Tivadar, ak.	8.00	Vaszilovits Miklós, td.	4.00
Révai testvérek, Npt.	1.50	Vissói főszozolgabíróság, hd.	6.95
Rotter Soma, td.	4.00	Vadas Gyula, Npt.	5.06
Rákóczy Samu, td.	4.00	Veress László, td.	4.00
Rinaldi Otto, td.	8.00	Wilde Ferencz, Npt.	2.40
Rosenthal H., hd.	8.00	Wäedl Mihály, td.	4.00
Sztaváts Norbert, td. 4.00, Npt. 1.20, Ert. 0.30	5.50	Würsching Frigyes, ak.	8.00
Szöcs Károly, att. 160.00, ak. 40.00	200.00	Wenk Ferencz, td. 3.00, Fmt. 3.50	6.50
Szilágyi József, td. 8.00, pk. 0.31	8.31	Ziegler Mihály, td. 4.00, Fmt. 3.56	7.56
Sifft Ágost, ld.	8.00		
Székely Mózes, ak.	8.00		
Szigethy János, td.	8.00		
		összesen	1322.03

Hirdető-melléklet az „Erdészeti Lapok“ 1889. évi V. füzetéhez.

Az „Erdészeti Lapok“ mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabályzat. Az első negyven (40) sorért soronként negyven (40) krajczár, az erre következő husz (20) sorért, illetőleg a 41 egész 60-ik sorig, soronként harmincz (30) krajczár, míg a 60-ik soron felül következő minden sorért egyenként husz (20) krajczár számíttatik.

Táblázatok nyomdai szabály szerint kétszeres árral számíttatnak.

**Fontos utazók-
nak, vadászoknak,
tisztéknek
és másoknak.**

**Revolverk, fegyve-
rek, vadászati esz-
közök,**

különféle egyenruhák, valamint a fegyverszakba vágó mindennemű cikkek

Bécs, Ottakring
Festgassa 11/13.

GASSER LIPÓT

Raktár Bécs,
I. Kohlmarkt 8.

fegyvergyára által, jótállás mellett legjobb minőségben és legolcsóbb áron szállíttatnak.

Illustrált árjegyzékek bérmentve és ingyen küldetnek.

Schübl Károly,

mérnök és építőmester Pozsonyban, Ventur-utca, 16. szám, vállalkozik *fűrészművek, papiranyag készítő és szárító telepek* (Holzschleiferei und Trocknungs Anlagen) tervezésére, építésére és berendezésére.

Kincstári és uradalmi
erdőtisztek és erdőőrök
 részére akár
teljes egyenruhákat
 akár pedig
egyes darabokat
 valamint az
 egyenruhához tartozó egyes részeket
csakis valódi

tartós minőségben szállít jótállás mellett

TILLER MÓR és TESTVÉRE

osztrák cs. kir. és szerb királyi udvari szállítók, ugy szinte a m. kir.
 halsereg szállítói

Budapesten, Károly-laktanya.

Kimerítő árjegyzéket kívánatra küldünk.

~~~~~  
**Hirdetmény.**  
 ~~~~~

Mindennemű

erdőtiszti és katonai egyenruha, vadász- és civilruha

legjutányosabb árak mellett megrendelhető

ROSENTHAL H.-nál

az „arany sisak“-hoz.

A m. kir. vallás- és közoktatási nagyméltóságú miniszterium, köz-
 alapítványi erdőtiszték és erdőőrök egyenruha szállítója.

Budapest,

Haas-féle palota, Gizella-tér 1. szám.

Pályázatok.

2.789. sz. Az alulirt magy. kir. erdőigazgatóság kerületében üresedésbe jött szudriási erdőgondnoki állomás betöltése céljából egy I-ső, előléptetés esetén egy II-od osztályu erdészi állomásra, az állományszerű illetményekkel és 466, illetve 400 frt biztosíték letételének kötelezettségével pályázat nyittatik.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint az 1883. évi L. t.-cz. 12. §. által követelt szakképzettségüket, az államerdészeti szolgálatba ujonnan belépni óhajtok pedig ezenkívül erős és ép testalkatukat, különösen jó látó, beszélő és halló képességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket, 1889. évi július hó végéig alólírott m. k. erdőigazgatóságnál nyujtsák be.

Lugoson, 1889. évi június-hó 7-én.

Magy. kir. erdőigazgatóság.

Alólírott magy. kir. erdőhivatalnál üresedésben lévő faraktár-tiszti állomásra 700 frt fizetés, s az állományszerű illetményekkel, valamint 467 forint készpénz-biztosíték letételének kötelezettségével, ezennel pályázat nyittatik.

Pályázók felhivatnak, miszerint az 1883. év I. t.-cz. 12. §-ában előirt szakképzettségüket, az állami erdészeti szolgálatba ujonnan belépők pedig ezenkívül erős, ép testalkatukat, különösen jó látó, beszélő és halló képességüket, kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. é. július-hó 7-éig alulirt erdőhivatalhoz nyujtsák be.

Apatinban, 1889. évi május-hó 26-án.

Magy. kir. erdőhivatal.

Zemplénmegyébe bekebelezett Tállya n.-község, mint 1864-1333 kat. hold tölgyerdő birtokosánál ezen erdőség szakszerű kezelése s felügyeletével megbízott erdész állomása lévén ürescedésben, felhivatnak a pályázni óhajtok, miszerint magyar állampolgárságot, szakértelmet, képesítést és erkölcsi magavisaletet igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket f. é. július-hó 20-ig alólirott nál annyival inkább benyujtsák, mivel ellenesetben a később beadott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Javadalmazás: 400 frt készpénz fizetés, szabad lakás és 32 méter tűzifa.

Tállya, 1889. évi június-hó 8-án.

Dienes László,
bíró.

Árverési hirdetémények.

2.850. sz. Az alólirott erdőigazgatóság területén fekvő padurányi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó budesti erdőtést. Az üzemosztály II. vágássorozatában, az 1889—1894. évig terjedő 5 évi időtartam alatt kihasználás alá kerülő 376.49 katasztrális holdnyi valódi, vagyis 335 holdnyi hozamba beszámítható területen lévő és 36.562 m^3 cser, gyertyán, kocsános és magyar tölgy hasábfá, 7.778 m^3 kemény dorongfa és 4.881 m^3 galy- és maradékfának tövön való eladása iránt, ötvenötezer (55.000) forint kikiáltási ár mellett, felsőbb jóváhagyás fenntartásával ezen erdőigazgatóságnál folyó évi június hó 27-én II-ik zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Versenyezni szándékozók felhivatnak, miszerint a szabályszerűen kiállított 50 kros bélyegjeggyel ellátott és készpénzben vagy elfogadható állampapírokban leteendő ötezer ötszáz (5.500) frt bánatpénzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlataikat fennebb kitett napon délelőtti 11 óráig ezen erdőigazgatóságnál annál is inkább benyujtani el nem mulasztásuk, mivel utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Az árverési és egyszersmind szerződési feltételek az alólirott erdőigazgatóságnál a szokásos hivatalos órákban bármikor megtekinthetők. — Lugoson, 1889. évi június hó 4-én.

M. kir. erdőigazgatóság.

2.534. szám. Az aranyidkai m. kir. erdőgondnokság II. vágás-sorozatában (Opáka nevű erdőrész) a jóváhagyott gazdasági üzemterv részletes tarlasztási és előhasználati tervei szerint az első félfordaszak alatt, azaz 1886—1895. évekre kihasználásra előírt osztagokban kihasználendő mintegy 369 tömörköbméter tövön álló fenyő épület- és műszerfa-készlet; továbbá mintegy 2.454 $\text{ü}m^3$ fenyő hasáb és 404 $\text{ü}m^3$ fenyő dorong tövön álló tűzifakészlet folyó év június 27-én zárt írásbeli ajánlatok útján felsőbb jóváhagyás fentartásával a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Tájékoztásul megjegyeztetik, hogy a kikiáltási árak következők:

	I.		II.	
	távolsági osztály			
	egységi ár			
	frt	kr	frt	kr
<i>I. Épület- és műszerfáról.</i>				
1. Lúcz-, jegenye- vagy erdeifenyő.				
a) Vékony rúd, 7—10 cm alsó vastagságig, távolságkülönbség nélkül 1 drb		12		
b) Vastag rúd, 11—15 cm alsó vastagságig, távolságkülönbség nélkül 1 drb		33		
c) Szál- vagy rönkfa, 16—31 cm alsó vastagság, köbméterenként	2	70	2	
d) Szál- vagy rönkfa, 32 cm alsó vastagságon felül, köbméterenként	3	80	2	85
2. Vörösfenyő.				
a) Vékony rúd, 7—10 cm alsó vastagságig, távolságkülönbség nélkül darabonként		12		
b) Vastag rúd, 11—15 cm alsó vastagságig, távolságkülönbség nélkül 1 drb		33		
c) Szál- vagy rönkfa, 16—31 cm alsó vastagság, köbméterenként	3	15	2	40
d) Szál- vagy rönkfa, 32 cm-en felül, köbméterenként	4	54	3	35
<i>II. Tűzifánál.</i>				
Fenyő hasáb vagy dorong $\text{ü}m^3$ -ként		60		48

Továbbá megjegyeztetik, hogy az épület- és műszerfát megvásárló — ha akarja — Opáka községben 582 □ öl nagyságu területet, valamint az ezen lévő vízi erőre berendezett egyszerű szerkezetű fűrészmalmot is külön feltételek alatt 1890. január hó 1-től esetleg bérbé veheti.

Versenyezni óhajtók felhivatnak tehát, miszerint fennit kitett napon délelőtt 11 óráig 200 (kétszáz) forint bánatpénzzel ellátott és szabályszerűen kiállított zárt írásbeli ajánlataikat alulírott m. kir. erdőhivatalhoz annál is inkább betérjeszteni el ne mulasztják, mivel később érkező ajánlatok el nem fogadtatnak.

Az árverési feltételek alulírott erdőhivatal és az aranyidkai erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Megjegyeztetik még, hogy a megajánlott összeg számokkal és betűkkel tisztán kiírandó, valamint határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. — Soóvárott, 1889. évi június hó 6-án.

M. kir. erdőhivatal.

1411. szám. A tekintetes megyei törvényhatóságnak folyó évi 130 kgy. szám alatt kelt határozatával a nagyméltóságú m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister urnak 15.524/II. b) számú rendelete értelmében az ökörmizei községi erdő A. üzemosztály I. és II. (Hrabovecz) vágássorozatában 3000 darab fenyőszálfa elárúsítása engedélyeztetvén, arra ezennel árverés hirdettetik.

1. Árverés alá bocsáttatik 1400 drb épület és műszerfa, mintegy 1000 m^3 .

2 1600 drb rönkfa, mintegy 3000 m^3 .

Az árverés Ökörmező községben, a szolgabirói hivatal helyiségében folyó évi június hó 11-ik napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni.

Írásbeli 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok, melyben az árverési feltételek ismerése, és hogy annak magát aláveti, világosan kiteendő; 500 frt bánatpénz melléklésével az árverés kezdetéig alulírtnál teendő le.

Az árverési feltételek a szolgabirói hivatalnál és a közjegyzői irodában bármikor a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ökörmezőn, 1889. május 21-én.

Vajna Dániel,
főszolgabiró.

2799. sz. Brassó város tanácsa ezennel közhirré teszi, hogy a város tulajdonát képező erdőknek, a városi területén fekvő, Honteruswald, Stadtwald, Hangsteinwald és Schulerwald nevű üzemosztályaikban a nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. ministeriumhoz jóváhagyás végett felterjesztett rendszeres gazdasági üzemterv alapján összesen 22.835 m^3 -re számított évi fatermés, az 1895., vagy 1905-ik évig terjedő időre ajánlati tárgyalás útján akár egészben, akár üzemosztályonként tövön az erdőben el fog adatni.

És pedig eladás alá kerül:

az I-ső üzemosztályban	3040 m^3	bükkfából,
„ „ „	1225 „	tölgyfából,
„ „ „	3530 „	fenyőfából,
a II-ik	1300 „	bükkfából,
„ „	3170 „	fenyőfából,
a III-ik	1670 „	bükkfából,
„ „	1340 „	tölgyfából,
„ „	300 „	fenyőfából,
a IV-ik	950 „	bükkfából,
„ „	6310 „	fenyőfából álló évi fatermés.

Vásárolni szándékozók felkérethnek, hogy ajánlataikat 1889-ik évi július 1-jének délelőtti 11 órájáig a Brassó városi polgármesteri hivatalhoz terjesszék be.

Az ajánlat olvasható aláírással, az ajánlattevő czimének megadásával és bánatpénzzel ellátva, lepecsételten küldendő be, s ebbe az a nyilatkozat is felveendő, hogy ajánlattevő az ajánlati és szerződési feltételeket ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Ezen feltételek, melyekben a bánatpénz összegére nézve is felvilágosítás szerezhető, a hivatalos órákban a városi erdőhivatal által mindenkinek rendelkezésére bocsáttatnak, sőt kívánatra az érdeklődőknek meg is küldetnek. — Brassó (Erdély), 1889. május 23-án.

A városi tanács.

2.534 sz. Az aranyidkai m. k. erdőgondnokság II. vágássorozatában (Opáka nevű erdőrészt) a jóváhagyott gazdasági üzemterv részletes tarlasztási és előhasználati tervei szerint, az első félfordaszak alatt, azaz 1886—1896. évekre kihasználásra előírt osztagokban kihasználható mintegy 10.510 $ürm^3$ kemény hasáb és 5.064 $ürm^3$ kemény

dorong tövön álló tűzifakészlet f. évi június hó 27-én zárt írásbeli ajánlatok útján felsőbb jóváhagyás fentartásával a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Tájékoztatóul megjegyeztetik, hogy a kikiáltási árak a következők:

1. Egy *ürm*³ kemény hasábfá I. táv. oszt. (nyolczvan) . . 80 kr.
2. " " " " II. " " (hatvanöt) . . 65 "
3. " " " dorongfa I. " " (ötven) . . 50 "
4. " " " " II. " " (harminczhét) . 37 "

Versenyezni óhajtók felhivatnak tehát, miszerint a fennebb kitett napon délelőtt 11 óráig 300 (háromszáz) forint bánatpénzzel ellátott és szabályszerűen kiállított zárt írásbeli ajánlataikat alulírott m. kir. erdőhivatalhoz betérjeszteni annál kevésbbé mulasztásuk el, mivel később érkező ajánlatok el nem fogadtatnak.

Az árverési feltételek alulírott erdőhivatal és az aranyidkai erdőgononokság irodájában bármikor a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy a megajánlott összeg számokkal és betűkkel tisztán kiírandó, valamint határozottan kijelölendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Szóvárótt, 1889. évi június hó 6-án.

M. kir. erdőhivatal.

A Szt.-Péter r. kath. egyházmegye részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságu földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium f. évi 66.901—1888. számú magas rendeletével Románia határán fekvő Furtina nevű erdőrészben engedélyezett 10 évi, 1050 kat. hold nagyságu hozomterületen (őserdő) 40 cm alsó átmérőn felül található összes famennyiség (lúczfenyő) folyó év július 30-án délelőtti 9 óraker nyilvános árverésen el fog adatni.

Miről árverezni szándékozóik, oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy az árverési feltételek az egyházmegye gondnokságánál Csík-Várdotfalván, valamint a csík-szeredai m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órákban betekintheők.

Csík-Várdotfalván (Csíkmege) 1889. június 11-én.

Szt.-Péter r. kat. egyházmegye gondnoksága.

2540. szám. Az alulirott m. kir. erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a szomolnoki és óvizi m. kir. erdőgondnokságok vágásaiban kihasznált fenyő épület- és haszonfa után visszamaradt kúpokból termelhető 33.850, illetve 47.760, összesen 81.610 ürköbméter tűzi- és szénfa, továbbá az óvizi erdőgondnokság VI. vágássorozatának 27. tag. 8. és 9. oszt., 28. tag. 6., 10. és 13. oszt., 30. tag. 4. oszt., VIII. vágássorozatának 37. tag. 2. oszt., 38. tag. 2. oszt. és IX. vágássorozatának 42. tag. 7. osztagában álló fenyőfából termelhető összesen 15.621 *ürm* tűzi- és szénfa eladása iránt a nagyméltóságú földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium folyó évi 28.131/I. sz. magas intézménye következtében 1889. évi július hó 3-án d. e. 11 órakor az alulirott erdőhivatal hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árvezés fog tartatni.

Megjegyeztetik, hogy az álló fa a fennebb megnevezett osztagokban részben már a folyó, részben a jövő 1890. évben kerül végvágás által kihasználás alá.

Tájékoztásul megjegyeztetik, hogy a kikiáltási árak ürköbméterenként a kúpánál 23 (huszonhárom) kr, az álló fenyőfánál pedig 48 (negyvennyolcz) kr-rel állapítatnak meg. Továbbá, hogy ajánlatok nem csak az egész mennyiségre, hanem egyes osztagokra nézve is elfogadtatnak, mely osztagok azonban határozottan és minden kételyt kizárólag tüzetesen megjelölendők; a kúp és álló fára nézve az ajánlatok külön-külön teendők; a kúpára tett ajánlat esetleg azon esetben is érvényes leend, ha az álló fára tett ajánlat nem fogadtatnék el.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy az árverésen személyesen részt venni, vagy szabályszerűen kiállított és a megajánlott vételösszeg 10 (tíz) százalékának megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat a tárgyalás napjáig alulirott m. kir. erdőhivatalhoz benyújtani sziveskedjenek, hol az árverési és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy a megajánlott összeg számokkal és betűkkel tisztán kiírandó, valamint határozottan kijelölendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Soóvárrott, 1889. évi június hó 12-én.

Magyar királyi erdőhivatal.

1585. szám. A lipótvárási m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó lubochnai m. kir. erdőgondnokságban a fenálló üzemterv alapján évenként letarolható mintegy 1800 m^3 bükk műszerfa tövön m^3 -ként 1 frt 40 krnyi kikiáltási ár mellett 1889. évi július hó 15-én tartandó árverési tárgyalásra délelőtti 10 óráig az alulírt főerdőhivatalhoz benyújtandó és a fent kitett fatőár értékének megfelelő 10⁰/₀ bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok utján 1889. évtől kezdve 3 évi időtartamra áruba fog bocsáttatni.

Versenyezni óhajtók felhivatnak, miszerint a szabályszerűen kiállított 50 kros bélyegjeggyel ellátott és készpénzben, vagy elfogadható állampapirokban leteendő fentjelzett értéknek megfelelő bánatpénzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlataikat fennebb kitett napon és óráig ezen főerdőhivatalnál annál is inkább betérjeszteni el ne mulasszák, mivel utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Az árverési s egyszersmind szerződési feltételek az alulírott főerdőhivatalnál a szokásos hivatalos órákban bármikor megtekintethetők. — Lipót-Ujvárott, 1889. június hó 12-én.

Magyar királyi főerdőhivatal.

P á l y á z a t.

Főméltóságú Esterházy herczeg kaposvári uradalma főbérnök-ségéhez kezelő erdőtiszt kerestetik.

Megkivántatik, hogy az illető az erdőtörvény 36. §-ban körülírt képesítéssel birjon, hitbizományi erdők önálló kezelésére.

Évi javadalmazás: 600 frt készpénz, 12 mérő buza, 24 mérő rozs, 80 mérő zab, 8 akó bor, 184 bécsi mázsa széna, 5 hold föld, 10 darab szarvasmarha és 6 darab fias göbe nyaraltatása, szabad faizás, szabad lakás, kert. Köteles egy pár szolgálati lovat tartani.

Pályázni óhajtók méltóztassanak bizonyítványaik egyszerű másolatával felszerelt ajánlatukat hozzám Kaposvárra (Somogy megye) czimezni.

(2—1)

Freystädler Antal.